

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 57 sz. 1943 március 11 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Egy évvel ezelőtt

vette át a kormány vezetését Kállay Miklós; 1942 március 10-én tette le a hivatali esküt. Békés időkben nem nagy idő egy esztendő még oly felelőségteljes posztján sem, mint a miniszterelnökség, de a mai sorsdöntő háborús korszakban egy év is óriási jelentőséggel bírhat és elhatározó lehet egy egész nemzet jövőjére.

Ha visszatekintünk Kállay Miklós kormányelnöki működésének egy esztendőjére megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy belpolitikailag az alkotmányos alapok teljes fenntartása és megőrzése fémjelzi ezt az esztendőt. Ennek jelentőségét nem szabad lebecsülni. Kállay Miklós kormányralétekor határozottan hangoztatta a magyar alkotmányosság fenntartásának szükségességét és ennek gyakorlatban is megfelelt.

Külpolitikai vonatkozásban a szövetségi hűség mellett a nemzeti öncélúság kapott megfelelő hangsúlyt Kállay Miklósnál. Emlékezzünk vissza: parlamenti bemutatkozó beszédében a következőket mondotta:

— Egész politikánkat, külpolitikánkat is a nemzeti öncélúság szempontjából tekintem. Mint elvi álláspontot szegeztem le, hogy minden ország külpolitikáját kizárólag saját öncélúsága határozza meg. Ennek, természetesen alkalmazkodnia kell azokhoz a földrajzi és belpolitikai adottságokhoz, amelyek figyelembevételére nélkül útját nem határozhatja meg.

— A magyar orientáció — mondta — hűséget és kitartást is jelent szövetségeseink és barátaink oldalán. De békét is jelent a magyar orientáció, békét és megértést dunavölgyi szomszédainkkal, hogy a Kárpátok medencéjének minden népé megtalálja nyugalmát, megélhetését és békés fejlődését.

Ennek a külpolitikának jegyében folyt le a Kállay-kormány első éve. Ez a külpolitika teljes harmóniában van szövetségeseinkkel szemben vállalt kötelezettség teljesítésünkkel.

A harmadik irányvonal, melyről még a háborúban sem felejtkezhetünk meg, a szociális vonal. Az ország szociális színvonalának emelése terén eddig is sok történt és ha a kívánalmak egyes vonatkozásokban még fennállanak, azért a szociális Magyarország felé vezető úton jelentős lépéseket tettünk máris.

Kállay Miklós kormányzásának egy éve azért is nevezetes, mert ez alatt az idő alatt történtek eredményes és hatásos kezdeményezések a teljes magyar egység megteremtésére. Nem pártgyűlésekről van itt szó, hanem minden jó magyar összefogásáról, az összes nemzeti erők tömörítéséről. Rendkívüli nagyjelentőségű ez a tény, mely a nemzet energiáit olyan mér-

Már Charkov közelében folynak a harcok

Ezen a vidéken az összes vasutak és utak a németek kezébe kerültek — A középső szakaszon arcvonalrövidítésre került sor, Bjelyj városát a németek észrevétlenül kiürítették

Umberto olasz trónörökös megbeszélést folytatott a Duceval

Nagy bonyodalom a moszkvai USA-követ kijelentései körül

A szovjet megtiltotta a lengyelek kivándorlását

A keleti arcvonal eseményei mindinkább újra a német kezdeményezésekből indulnak ki. All ez különösen az arcvonal déli részére. Mint az „Interim” tájékoztatója közli, a három szovjet páncélos hadsereg megsemmisülése a Donec és a Dnyeper között olyan következményekkel járt a szovjet hadvezetésre, amelyek végső kihatásai még nem lehet áttekinthetőek. A belsevisták nem képesek pótolni a készenálló tartalékokból azokat a súlyos ember- és anyagvesztéseket, amelyek támadó hadseregek felszámolásával érték őket és ezért kénytelenek egész arcvonalszakaszokat kiüríteni vagy nagy mértékben gyengíteni, hogy az onnan elvont erővel a Charkovtól délre és nyugatra támadt nagy része végzettségben sietve erőket vessenek és azt — úgy-ahogy — elzárják.

Hogy e törekvések milyen kevéssé sikerültek, az kitűnik abból is, hogy a német páncélos és gyalogos kötelékek immár közel három hét óta gyorsan haladnak előre, anélkül, hogy a bolsevistáknak módjukban állt volna ezt az előretörést megállítani.

A német csapatok mozdulatai, miután a Donec a középső és a felső szakaszon széles arcvonalon elérték és ezzel védekezésre kedvező helyzetet teremtettek, fokozatosan északnyugati irányba tolnak el anélkül, hogy a támadások akárcsak egy napra is megakadhat volna. Ellenkezőleg, a támadás fokozatosan a német vonalak további szakaszaira is kiterjedt és az előnyomulásban azokat is magával vitte. Ez arra vezetett, hogy kedden Charkov vidékén most már az összes délre, délnyugatra, nyugatra és északnyugatra vezető vasútvonalak és egyéb utak a német csapatok kezébe kerültek. Az ezeken a területeken álló bolsevista csapatok most már csak keletre és északkeletre vonulhatnak vissza.

A tegnapi német hadijelentés megerősíti, hogy Charkovtól nyugatra és északnyugatra a német támadás további tért nyert.

Létre fokozhatja, amely biztosítja a jövőt a magyar nemzet számára.

Kállay Miklós tiszántúli ös-magyar család sarja, kormány-

amit nem tudtak felartóztatni a sebtiben ütközethez vetett szovjet csapatok. Orélnél szintén megütköztek a szovjet támadások.

A német hadvezetés a középső szakaszon további arcvonalrövidítést hajtott végre, mert itt a front messzire kiugrott és nagy erőket vett igénybe. Bjelyj városát — mint a német hadijelentés közli — szerdára virradó éjszaka az ellenség számára meglepésszerűen kiürítették a német csapatok. Bjelyj mintegy háromszáz kilométernyire van Moszkvától, Rzevától délnyugatra, így itt az arcvonal lényegesen rövidült, ami az eredményes elhárítást könnyebbé teszi.

A SZOVJET BEISMERI A KIÜRÍTÉSEKET

Istanbuli jelentés szerint a szerda reggeli szovjet hadijelentés szerint Charkovtól délre és nyugatra nehéz harcok folynak. Szovjetország részről kiürítették Krasznograd, Loszovaja, Pavlograd, Krasznoramejszk, Krámtorszkaja, Barvenko, Szlavjanszk és Liszicsanszk helységeket.

BERLIN TÖRÖKORSZÁG SEMLEGES POLITIKÁJÁRÓL

A berlini Wilhelmstrassen egy felvetett kérdésre válaszul kijelentették, hogy — mint azt már kedden is hangsúlyozták — Inönü török köztársasági elnök újjavaslatát, valamint a mostani kormányátalakítást, amely nem jelentett változást a fontosabb állásokban, berlini körökben annak bizonyítékaként tekintik, hogy Törökországnak előkelő szándéka folytatni az eddigi semlegesség fenntartására és a háborúból való feltűnés kivétel maradására irányuló politikáját. Hitler vezér Izmet Inönühöz a török köztársaság elnökévé történt újbóli megválasztása alkalomával szívélyes hangú üdvözlő táviratot intézett.

A TUNISZI ARCVONALON

aránylag nyugalom van. Az „Interim” közlése szerint az angol 8. hadsereg erős egységeit több helyen előrelapogatózták a

német-olasz páncélos hadsereg szilárd állásai irányában. Továbbra sem várható közvetlen nagy támadás az olasz-német állások ellen.

AZ ANGOL-SZOVJET KAPCSOLATOKRÓL

és ezzel kapcsolatban egyes országokról sok szó esik mostanában a semleges államok sajtójában.

A Züricher Tages Anzeiger angol tudósítója egyebek között a következőket írja: A plütochrata nyugati hatalmak együttműködése a kommunista Szovetunióval, nem olyan sürdőlásmentes, mint ahogy azt a nyilvános közlemények elhitetni szeretnék. A tudósító szerint az angol-szovjet kapcsolat öt idegőcsontra a következő:

1. Finnország és a Balti államok. Az angolok és amerikaiak szeretnék a finnek kímesterkélnei a háborúból, amivel a kelet tengeri államokat végleg átengednék a szovjetnek.

2. A lengyel kérdést az angol belpolitika körei háború utáni terveikben Lengyelország keleti határaként az úgynevezett Curson-vonalat jelölik meg. — A szovjet tulajdonképeni lelkes híveinek az ellen sem volna kifogásuk, ha Lengyelországot teljes egészében a szovjet befolyása alatt tudnák. Ezzel szemben csaknem az egész konzervatív párt a lengyel álláspontot osztja.

3. A jugoszlávok részéről is bonyodalomaktól tartanak. London politikai körében, főként egy balkáni hadjárat szempontjából. Az angol baloldal itt is Moszkva mellett foglal állást, míg a konzervatívok Mihajlovsics mellett szállnak síkra.

4. Szerbiában és Horvátországban, valamint Görögországban a szovjet olyan paraszt és munkás köztársaságot igyekszik előkészíteni, amelyekben formaszertű fenntartóság nélkül is úr lehetne. Angliának azonban az az érdeke, hogy a balkánon megmaradjanak az alkotmányos monarchiák, még a két ellenséges országban: Romániában és Bulgáriában is.

5. Törökországgal szemben a legnehezebb az ellentétek összeegyeztetése. A törökök Angliától és az Egyesült Államoktól

követelnek olyan biztosítékokat, amelyek a szovjetnél nehezen elérhetőnek látszanak.

A SZOVJET-LENGYEL VISZONY

mindinkább elmérgesedik. A svéd lapok londoni jelentése szerint a Szovjet-Unió hirtelen megállította a lengyelek kivándorlását az Unió területéről, tekintet a határ körüli vitákra. A lengyelek nagyrésze eddig Iránon és Irakon át vándorolt ki, egyrészt Palesztinában maradt. A többiek Kenyába és Ugandába vándoroltak ki.

STANDLEY AMERIKAI NAGYKÖVET

kijelentései óriási feltűnést keltek az Egyesült Államokban. Washingtoni politikai körökben élénken tárgyalták az a kérdést, vajjon a nagykövet személyes véleményének adott-e kifejezést, vagy utasításra válaszolt Sztalin bizonyos állításaira. Általában azt hiszik, hogy Standley Sztalin február 28-iki napirendjére akart válaszolni, amelyben Sztalin azt mondta, hogy miután a szövetségesek nem nyitották meg a második arcvonalat Európában, a Szovjet-Unió kénytelen egyedül viselni a háború egész terhét. Sztalin ugyanakkor hozzátette, hogy a szovjet haderő célja, hogy a szovjet területét megtisztítsa az ellenségtől. Az „United Press” emlékezett arra, hogy annakidején egy újságíró Roosevelthez kérdést intézett, vajjon Sztalinnak ez a kijelentése azt jelenti-e, hogy a Szovjet-Unió adott körülmények között nem folytatná-e a harcot, amire az elnök azt válaszolta, hogy a napirendesből ezt nem lehet kiolvasni. A kongresszus körében mindenesetre úgy vélik, hogy a szovjetorosz magatartás a szövetségesek támogatásával kapcsolatban nem lesz kihatással a további szállításokra, de az ügyben igen heves kongresszusi vitára számítanak.

STANDLEYT VISSZAHIVJÁK

Mint a „Newyork Times” egyik jelentéséből kiderül, fennáll a lehetőség annak, hogy visszahív-

TÖKÉS FOTO

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Jak Standleyt, az Egyesült Államok moszkvai nagykövét azért a kijelentéséért, amely szerint a szovjetországi közvélemény előtt eltitkolják az amerikai támogatás tényét.

Sumner Welles kijelentése Standley nyilatkozatáról — írja a lap — véget vet majd az incidensnek, ha Sztalin válaszul a nyilatkozatra. Különösen pedig, ha a szovjet sajtó és a vörös hadsereg kedvezően fogadják Sztalin bírálatát. Ha azonban a kongresszus kedveltsége megzavarná a kapcsolatokat a Szovjet és az Egyesült Államok között, vagy pedig nem kívánatos fejlemények következnek be Moszkvában, akkor Standley visszahívják az Egyesült Államokba. A lap szerint ez a megoldás várható arra az esetre is, ha Sztalin, miután Standleyt már feloldozták neki, „tisztázza” azokat az állapotokat, amelyekről Standley panaszokodott.

EDEN A STANDLEY-ÜGYRŐL

Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Edén külügyminiszter szerdán az alsóházban sem volt hajlandó nyilatkozni Sumner Wellesnek arról a kijelentéséről, amely szerint az Egyesült Államok érintkezésbe lép a Szovjetunióval, mert ez — mint mondotta — olyan kérdés, amelyre a kormánynak illetékes. Ő — Edén — azonban összeköttetésben van az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányaival.

Shrewsbury munkáspárti képviselő közbevetette, hogy kölcsönös megbeszélések folytak anélkül, hogy Nagybritanniától tanácsot kértek volna.

Edén azt válaszolta, szilárd meggyőződése, hogy semmi sem történik anélkül, hogy arról ő tudomást ne szerezne.

Henry Gassidy, az Associated Press moszkvai főszerkesztője, aki most szabadságon az Egyesült Államokban tartózkodik, cikkében nyilatkozott a Standley-ügyről. Nézete szerint Standley kijelentésével nyilván arra van rámutatni, hogy a hivatalos orosz körökben hiányzik az elismerés a szövetségesek segítségért.

A szövetségesek segítségére vonatkozóan az orosz felfogás három csoportba osztható:

1. Moszkva nem óhajtja, hogy a szövetségesek az „idősebb testvér” szerepét vegyék át a Szovjetunióval szemben;
2. A Szovjetunió mindenekelőtt azt óhajtja, hogy Anglia és az Egyesült Államok teremtsék meg az európai második arcvonalat;
3. a szövetségeseknek a Szovjetunióba irányított szállításai nem érték el a megállapított mértéket, ami a szállítás közben szenvedett veszteségeknek és más körülményeknek tulajdonítható.

MI TÖRTÉNIK

A BURMAI ARCVONALON?
Már hosszabb idő óta olyan jelek mutatkoznak, hogy Wavell

Hungária Filmszínház

Egy asszony visszajéz

Főszereplők: Tasnády Mária, Jávors Pál, Somlay Artúr, Csontos Gyula, Zsilley Margit.

Előadások kezdete: 3, 5 és 7 órakor.

labornagy déli offenzívájának kudarcát követően a burmai arcvonal északi szakaszán próbát szerentes. Már néhány hét óta csapatmozdulatokat figyeltek meg, amelyek arra vallottak, hogy Bengáliából észak felé irányítják az angolszász erőket. A Kínában állomásozó amerikai légi erő egy részét is Észak-Indiába helyezték át. A japánok Wavell esetleges támadását azonban megelőzték, mert néhány nap óta előnyomulásban vannak az indiai határ felé ezen az arcvonalszakaszon. A japán főparancsnokság egyelőre nem közöl helyneveket, az ellenséges jelentésekből azonban kitérjük, hogy a japán csapatok megszállták Tokoting és Tengkong városokat, mégpedig nagyobb ellenállás nélkül. Ugyanakkor a japánok Yünnan tartományban való előnyomulásukkal azt is megakadályozták, hogy Wavell tervbevetett offenzívája esetén a kínai csapatok Yünnan tartományból az angolok segítségére tartsanak.

EGYPTOM NEM VÁLTOZTATJA MEG POLITIKÁJÁT.

Kairó jelentés szerint az egyiptomi kereskedelmi miniszter a kamarában a Szovjetunióval való diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokról beszélt. A miniszter kijelentette, hogy Egyiptom nem változtatja meg politikáját a háborúval szemben. Arra nincs szükség, hogy Egyiptom megváltoztassa a szövetségesekkel szemben folytatott politikáját.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti front déli részén az egyre tartó olvadás a harci cselekményeket helyi ütközetekre korlátozta.

Ezzel Charkovtól nyugatra és északnyugatra a német támadás további teret nyert, bár az ellenség gyorsan előretolt csapatokat vetett ütközetbe, amelyek elkeseredett ellentámadásokban elvéreztek. Támadó hadosztályaink elérték az illető napra kitűzött céljait.

Az oreli szakaszon az ellenség széles arcvonalon új heves támadásokat indított, amelyeket megint visszavertünk, miközben szokatlanul súlyos és véres veszteségeket okoztunk a bolsevistáknak.

Az arcvonal közepes szakaszán az ellenség nagy erővel hiábavaló kísérletet tett, hogy betörjön tervszerűen elszakadó harcmezületünkbe. Egy német hadosztály eközben szétlőtt 17 páncélost és állásai előtt 2 ezer elesett bolsevistát számoltak össze. Bjelgy városát a szerdára virradó éjszakán tervszerűen és az ellenség számára meglepésszerűen kiürítettük.

Sztaraja Russzánál az ellenségnek állásaink ellen intézett rohama kedden az előző napokkal szemben veszített hevességéből. A szovjet több helyi támadása megghiúsult. A légi haderő nagy kötelékei a harci tevékenység gyújtópontjaiban hatalmas csapásokat mértek az ellenség állásaira, menetoszlopaira és utánpótlására.

Nyugati légiháború

Angol gépek München, a német légierők Worthing és Hull angliai városokat bombázták

A német véderő főparancsnoksága közli:

Egyes ellenséges gépek kedden berepültek a birodalom területére fölé, de nem dobtak le bombákat.

Szerdára virradó éjjelen az angol légi haderő München városát támadta. A lakosság körében veszteségek voltak. Lakónegyedekben, több kórházban templomban és más műemlékekben nagyobb károk keletkeztek.

Nyugat-Németország több helységére szörványosan robbanóbombákat dobtak. Ezek csekély épületkárokat okoztak, éjszakai vadászrepülőgépek, valamint a légi haderő elhárító állomány 12 ellenséges bombavető gépet lőttek le.

Gyors német harci repülőgépek hatásos mélytámadást intéztek Worthing délangliai város ellen.

A szerdára virradó éjszakán a német légi haderő kötelékei jó látási viszonyok mellett Hull városát bombázták. Más harci repülőgépek Anglia déli tengerpartján fekvő kikötővárosok ellen intéztek támadást. Ezekből az eredményes támadásokból egy repülőgép nem érkezett vissza.

A holland partok előtt egy angol gyors partadokból álló kötelék megtámadott egy német hajókaravánt. A biztosító haderők elhárították a támadást és elsüllyesztettek három ellenséges gyorsnaszádot, két további gyorsnaszádot pedig találatokkal felgyújtottak. (MTI)

A müncheni híradások pusztultak el Münchenben

Berlin, március 10. (Német Távirati Iroda.) A szerdára virradó éjszakán a München ellen intézett angol légi támadás során a bombák elpusztították a világhírű Pinakothekot és a Schneek képtárat. (MTI)

Amszterdam, március 10.

Észak-Afrikában és a Földközi-tengeren

Német hadijelentés: Az afrikai hadszíntéren nyugalom van. Német harci repülőgépek

Vígyszínház mozgó

Ma utójára, csak 16 éven felelteknek, a merész témájú vídám film:

Viharos éjszaka

Fősz.: Heli Finkenzeller.

Holnap — Magyarországon először mutatjuk be a

Szeptember végén

c. hazafias magyar filmet.

Német tengeralattjárók 134 ezer tonnát süllyesztettek el

Berlin, március 10. A német véderő főparancsnoksága közli:

Az északi Atlanti-óceán hőzivatáralban az egyenlítői nap időszakában a Jóréménység-fok észki

viharalban a német tengeralattjárók a legutóbbi öt nap leforgása alatt kemény és makacs harcokban 134.000 tonna tartalommal 23 hajót süllyesztettek el. Hat hajót megtorpedáltak.

Új négy motoros német bombázógépek

Róma, március 10. (MTI): A Piccolo di Roma Stockholmot át jelenti, hogy a legutóbbi London elleni légitámadás Londonnak kellemetlen meglepetést okozott az új Heinkel 177-es 4 motoros német bombázó repülőgépek megjelenése. Ezek a német bombázók, amelyek

hat tonna bombaterheléssel tudnak magukkal vinni, a szakértők vélekedése szerint minden nehézség nélkül bombaterheléssel Newyorkba és vissza tudnak repülni leszállás nélkül.

Hír szerint a Heinkel 177-es bombázó repülőgépek tömeges gyártása megindult.

Umberto olasz trónörökös megbeszélése Mussolinivel

Róma, március 10. (MTI): Mint hivatalosan jelentik, Umberto olasz trónörökös a Duce-

vel a legutóbbi szemléjáról és más katonai természetű kérdésekről folytatott megbeszélést.

Újabb rendelkezések a német polgári mozgósításra

Berlin, március 10. (MTI): Az általános polgári mozgósítással kapcsolatban ismét újabb rendelkezések kerültek nyilvánosságra, amelyek alkalmasak arra, hogy a polgári társadalom minden erejét kizárólag a háború szolgálatába állítsák.

Egy másik rendelkezés kimondja, hogy a fényképezéshez szükséges nyersanyagokat és cikketek ezentúl csak hivatalos fényképezőknek lehet kiszolgáltatni, engedélyezett célokra.

A vasutak és szállodák túlszűfoltóságának elkerülésére rendelkezést adtak ki, melynek értelmében a vasutakat kizárólag szolgálat és hivatásbéli célból szabad igénybevenni. Valamely városban éppen ezért nem lehet három napnál tovább tartózkodni.

A „Deutsches Recht”, a német jogászság hivatalos lapja hosszabb cikkekben rámutat arra, hogy a háborús időkben a jogszolgáltatást még az eddigiekénél is egyszerűbbé kell tenni.

A szabóiparban kiadott újabb rendelkezések szerint a javítások a jövőben megelőzik az új ruhák készítését.

Csupán az elkerülhetetlen vitás jogi kérdéseket lehet bíróság elé vinni. Minden jogi vita csak háborús időkben háttérbe kell szorulnia.

Május 15-éig egyáltalán nem szabad elfogadni új ruhára szóló rendelést, valamint a munkában lévő új ruha készítését sem lehet folytatni, hogy idő legyen a javítások elkészítésére.

A lap hangoztatja, hogy a jövőben még nagyobb szerepe lesz az egyesbíróknak, aki jogerős ítéleteket fog hozni. A cikk felhívást intéz a közönségekhez, hogy háborús időkben tartózkodjanak a jogi vitáktól.

Érdekes részlet a Charkov körüli harcokból

Berlin, március 10. Az Interinf jelenti:

A Charkovtól Paltayába vezető vasútvonal mentén folyó harcokban — a vasúti vonalat a német támadó hadosztályok időközben már nagy szélességen átlettek, az egyik előretolt különítmény rendkívül kitűnt merészségével a kitérő vezetőivel.

egyik német őrmester ráismert egy kisebb erődre, amelyben hetekkel ezelőtt a német csapatok visszavonulása idején nagyobb mennyiségű lőszer dugott el, a legénység még az éjszaka folyamán lőszer segítségével minden rendelkezésre álló járművet megpakolt lőszerrel és az egész kötelék elhárította a szükséges hadianyaggal. Mire kihajnalodott az egész kötelék a parancsnok önálló elhatározása alapján megtámadta a támadásra készülő szovjet csapatokat és azokat lefegyverezve elsőnek lépte át ezt a stratégiai fontos vasúti vonalat (MTI).

A kötelék éppen elfoglalta a vasúti vonaltól délre fekvő egyik helységet, amikor jelentették, hogy a vasúti vonaltól északra a szovjet csapatok támadásra készülnek. Minthogy a németeknek kevés lőszerük volt, a parancsnok csak kisebb erőket indított el. Ebben a nehéz helyzetben az

A februári olasz veszteséglista

Róma, március 10. Az olasz lapok közlik az olasz haderő februári havi veszteségjegyzékét. Eszerint a hadsereg és a milícia veszteségei a következők voltak:

Észak-Afrika: Elest: 436, megsebesült 579, eltűnt 1364.

Szovjet-Orszország: Elest 3126, megsebesült 12.793, eltűnt 38.918.

Balkán-félsziget: Elest 375, megsebesült 723, eltűnt 95.

Az anyaország területén elest 76, megsebesült 124.

A haditengerészet veszésegei a következők: Elest 92, megsebesült 156, eltűnt 484.

A légi erőknél elest 59, megsebesült 68, eltűnt 133.

A kereskedelmi tengetészel vesztesége: Elest 149 megsebesült 21.

Mit mondott Duff Cooper a német nemzetről

Berlin, március 10. A német sajtó élesen szembefordul Duff Cooper volt angol tájékoztatóügyi miniszternek a beszédeivel, melyben Duff Cooper a többek között a következő kijelentéseket tette: Bármilyen legyen a háború eredménye, gondoskodnunk kell arról, hogy utána ne legyen több német nemzet. Anglia élet-halálharcot vív a német nemzettel. Ez a nemzet csak mintegy száz év óta létezik és kezdettől fogva veszélyt jelentett a világ békére. A németek ma sokkal veszélyesebbek, mint bármikor ebben a háborúban (MTI).

Sikk, elegancia, hódító fellépés!

Csa és a

PAPP Női divat-szalón

saját tervezésű gyönyörű szabású modelljeiben érhető el Szent Anna 12. Városi bérpalota, üzlet. Telefon 3-07.

Vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter másfélórás tájékoztatást adott a véderőbizottságban

Budapest, márc. 10. A képviselőház véderő bizottsága szerdán délelőtt Takács-Tolvaj József gróf elnöklésével ülést tartott. Az ülésen a kormány részéről megjelent vitéz nagybaconói Nagy Vilmos vezérrezredes, honvédelmi miniszter, Radocsay László igazságügyminiszter, báró Banffy Dániel földművelésügyi miniszter, Zsindely Ferenc miniszterelnökségi, Benczós Miklós igazságügyi és Fay István külügy miniszter államtitkár. Megjelent az

ülésen Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke és Krúdy Ferenc, a képviselőház alelnöke is. Vitéz nagybaconói Nagy Vilmos vezérrezredes, honvédelmi miniszter tájékoztatást adott, amelyhez több bizottsági tag szólt hozzá. Tekintettel arra, hogy a honvédelmi miniszter tájékoztatójához még többen iratkoztak fel a bizottság csütörtökön délelőtt 10 órakor újabb ülést tart.

A Kormányzó Ur március 15-én szótartot intéz a magyar ifjúsághoz

Az egész ország leventefjúsága felsorakozik, hogy meghallgassa a szótartot

A magyar szabadság ünnepét, március 15-ét, ebben az évben is hagyományos ünnepi külsőségek között üli meg a magyar leventefjúság. Az idei ünnepségnek különös súlya és jelentősége biztosít az a körülmény, hogy — mint a Levente Hírközpont jelenté — Magyarország Főméltóságú Kormányzója e napon szótartot intéz leventéihez és leventeleányaihoz. Budapest és az ország minden városában és községében, felvonul a Hősi emlékműhöz a magyar ifjúság, hogy ünnepség keretében hallgassa meg a hozzá intézett szótartot, áldozzon a magyar szabadságharc hősei emlékének és erőt merítsen Magyarország Kormányzója elhangzó szótartójából, a jövő feladataira.

Az ünnepségeket országsszerte ugyanabban az időpontban tartják meg, március 15-én délelőtt 10 órakor.

Az ünnepélyt harsonajel vezeti be. A harsonajelek elhangzása után a magyar rádió hangfelvételtől közvetíti a Kormányzó Ur szótartóját. Ahol a közvetítés meghallgatása nem

lehetőséges, ott ugyanabban az időpontban felolvassák a Kormányzó Ur szótartóját. A szótartó elhangzása, illetőleg felolvasása után a Himnuszt éneklé el az ifjúság, leventezenekek kíséretében.

Budapesten a Hősök-terén 10.000 budapesti iskolán kívüli, iskolás és egyetemi hallgató levente, leventeleány, leventefjűvezető sorakozik fel.

A kormányzó szótartó elhangzása után egy levente és egy leventeleány hűségnyilatkozata következik, amelyet a Szótartó hangjai mellett a Hősi emlékmű megkoszorúzása követ.

A Kormányzó Ur Főméltósága szótartóját a magyar rádió még ugyanaz nap, március hó 15-én 14 órakor is közvetíti hangfelvételtől, Bp. I. hullámhosszon és rövidhullámon a 32.88 méteren.

Mint ismeretes, március hó 15-én is dolgoznak a gyárak és üzemek. A munkában álló leventefjúság számára is lehetővé teszik azonban alkalmazóik, hogy a rendelkezésre álló rádió bekapcsolásával meghallgassák a Főméltóságú Ur szótartóját.

Kállay és Reményi-Schneller üdvözlése a minisztertanácsban

Budapest, március 10. A Magyar Távirati Iroda jelenté: A kormány tagjai szerdán délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács elején vitéz Kereszt-Fischer Ferenc belügyminiszter a maga és minisztertanácsai nevében megemlékezett Kállay Miklós egyéves miniszterelnökségének évfordulójáról és Isten áldását kérte Kállay miniszterelnök és kormányának működésére s egyúttal kitért arra is, hogy Reményi-Schneller Lajos e napokban töltötte be pénzügyminiszterségének ötödik évét. Neki is további sikeres működést kívánt.

A belügyminiszter felszólalásáért Kállay Miklós miniszter-

elnök köszönetet mondott s hangsúlyozta, hogy a magyarság konstruktív erőinek segítségével tovább kíván haladni a haza szolgálataiban a nemzeti kötelességteljesítésben. Befejlesztés a miniszterelnök is rokonszenves szavakkal emlékezett meg Reményi-Schneller Lajos öt éves pénzügyminiszteri működéséről és sikert kívánt neki a jövő munkájára.

Kállay Miklós miniszterelnök beszéde után Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondta köszönetet az iránta megnyilvánuló bizalomért.

A minisztertanács a továbbiakban folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és a késő esti órákban ért véget.

Elhunyt magyarbarát finn tudós

Helsinki, márc. 10. Kannisto Juha Arturi, a finnugor nyelvtudomány rendkívüli tanára, a Finn Tudományos Akadémia tagja, a magyar Korvin korszak tulajdonosa szerdán reggel rövid betegség után meghalt. Az elhunyt finn tudós vezető tagja volt a finn-magyar kapcsolatok kimélyítésére irányuló törekvéseknek és ezt az ügyet — mint a helsinki Finn-Magyar Társaság elnöke is — élete végéig támogatta. Két ízben járt Magyarországon.

Elnökválasztás az angol alsóházban

London, március 10. Az alsóház egyhangúlag Brown ezredes, az alsóház edigi alelnökét választotta elnökül. Az új elnököt egy konzervatív és egy munkáspárti képviselő karjánál fogva vezette elnöki helyére, miközben az elnöknek a hagyományokhoz híven némi ellenállást kellett kifejtetnie. Ezután az új elnök beszédet mondott, majd az ülést felüggesztették.

A hagyományos szokás szerint az új elnöknek a felsőház korlátjánál kell várakoznia, míg a király a választást meg nem erősíti.

Merényitét kíséreltek meg Marcel Deat ellen

Páris, márc. 10. (NT) A Nievre megyében lévő Arbouseban kedden este merényitét kíséreltek el Marcell Deat ellen. Több terrorista géppisztolyból lött rá, de egyik golyó sem találta el. A Deat kíséretében lévő egyik francia rendőrt egy golyó megsebesített.

A merényitét tettük elkövetése

után elvették a távbeszélővezetéket.

Marcel Deat alapítója és vezetője a népi és nemzeti összefogás (RNP) mozgalomnak és politikai szerkesztője az „Ouvre” című párisi lapnak. Már 1941 augusztus 27-én is követtek el ellene merényitét. (MTI)

Az idén kevesebb az influenzás megbetegedés mint tavaly

Budapest, márc. 10. Az 1943. év február havában a hevenyfertőzőbetegségek sehol sem léptek fel járványszerűen. Különösen feltűnt, hogy az influenzamegbetegedések száma jóval alacsonyabb maradt, mint ahogyan az elmúlt esztendő tapasztalatai alapján várható lett volna.

A kiütéses tifuszbekbetegedések száma is kevesebb volt. Az év elejétől február 27-ig 99 kiütéses tifuszbekbetegedést je-

lentettek be az ország egész területéről, kevesebbet, mint az 1942. év ugyane szakában, jelentett 120 megbetegedés. A diftéria megbetegedések száma valamivel magasabb, mint az előző évben volt.

Feltűnően alacsony volt a kanyaró megbetegedések száma.

A többi fertőző megbetegedések száma nem lépte túl a szokásos ingadozási kereteket.

Hősi halottaink temetésén képviseltessék magukat a társadalmi egyesületek és helyezzenek virágokat a hősi sírokra

Sass Béláné vetette fel a szép gondolatot a Jótékony Nőegylet gyűlésén

Nagy érdeklődéssel kísért választmányi gyűlést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet.

Sass Béláné elnöknő mondott megnyitói beszédet. Utalt a háborús megpróbáltatásokra, melyeket rendületlen hittel a végső győzelemben kell vállalni. Lelkes szavakkal emlékezett meg Kormányzó Urunk országglásának huszonharmadik évfordulójáról.

A választmány tagjai helyükről felállva lelkesen éltették a Főméltóságú Urat.

— A harc megvívásánál azonban — mondotta tovább Sass Béláné — a vezérnek szüksége van magukat feláldozni tudó, az életet sem kímélő harcosokra. Ebben a nagy küzdelemben a honvéd mindnyájunk szeméfnye és büszkesége ilyen harcosnak, semmitől sem remegő erős vitéznek bizonyul. D. a harcmezőn nemcsak babérok, hanem fájdó sebek és vérzősákok is teremnek. Sebesültjeinket, amíg engedélyünk volt rá, állandóan látogattuk a kórházakban. A Vöröskereszt a Jótékony Nőegyletnek küldött 50 darab, 4 P-6s választos levelezőlapot húsvétkor a harcmezőre küldendő szeretetsomag megváltása címen. A Nőegylet e címen a Vöröskereszt pénztárába 200 P-t be is fizetett. Az akció lebonyolításában az elnöknek különösen Schmogroviits Ernőné és Jeney Szabó Sándorné alelnökök voltak segítségére. A hadbavonultak hozzátartozóinak a Nőegylet 50 P-t adott, az árvaházi gyermekek a magukéból külön 10 P-t.

Ezután így folytatta Sass Bé-

láné: — Az elnök mellett halottaink is vannak. Nap nap után fiatal életetek hősi elmulásáról értesülünk. Hősi halottaink temetése a Hősök temetőjében katonai dicszettel történik. Felvettem a gondolatot, hogy szép és helyes volna, ha a hősi halottak temetésén a társadalmi egyesületek képviseltessék magukat, a szeretet virágait helyezve a hősi sírokra.

Majd megemlékezett arról, hogy a Nőegylet hosszú éveken át volt eljárvója, Forgó László hosszas szenvedés után elhunyt. Temetésén résztvett az elnök és az igazgató, valamint a nagyobb gyermekek az árvaházból.

Az elnök bejelentette még, hogy a mai nehéz körülmények között az Arvaház fenntartása nagyon nehéz feladat s a Nőegyletnek áldozatot kell hozni, hogy árvaházát a mai idők között fenntarthassa. Az árvaházban Solyom Anna alkalmaztatott felügyelőnőül.

Magyar Bertalan titkár felolvasa a mult választmányi ülés jegyzőkönyvét, amely felolvasás után hitelesítést nyert, majd ismertette a Nőegyletbe érkezett átiratokat s beszámolt a Nőegylet legutóbbi társadalmi munkásságáról. Tudomásul vette a választmány Szabó Ferenc pénztáros és dr. Kovács Jenő ügyész jelentését. A közgyűlés előkészítésére és összehívására dr. Erdős Károly igazgató tett javaslatot. A Jótékony Nőegylet közgyűlést április hó 11-én d. e. fél 12 órakor tartja Magoss Györgytéri árvaházában.

A gödöllői állatorvos gyilkosai a rögtönítelő bíróság előtt

A pestvidéki törvényszék rögtönítelő bírósága tegnap délelőttre tűzött ki tárgyalást a gödöllői rablőgyilkosság ügyében. A bűnügy két vádlottja Tóth István 19 éves érettség előtt álló diák és egy 17 éves fiatalkorú, volt gimnaziumi tanuló.

Mint emlékeztetés, február 14-re virradóra szörnyű bűncselekmény játszódott le Gödöllőn. Ungvári út 3. szám alatti lakásán vadállati kegyetlenséggel megölték Bendly A. Ernő 47 éves nyugalmazott állatorvost. A csendőrök megállapították, hogy az állatorvos rablőgyilkosság áldozata lett.

A lakást teljesen feldúlták, s Bendly Ernő holtan fektet a pad-

lón. Fejét szódásúveggel és fejével verték szét, de szűrt sebet sem ejtettek rajta. A lakásból ruhaneműek hiányoztak meg egy takarékkönyv.

A gödöllői csendőrség csakhamar kézrekerítette a két gyanúsítottat. Tóth István tagadta, hogy a gyilkosság elkövetésében része lett volna. Beismerte, hogy az eset alkalmával Bendly lakásán volt, de azt állította, hogy fiatalkorú társa egy kémhistória meséjével vette rá arra, hogy az állatorvos lakására menjen.

Szerinte a bűncselekményt a fiatalkorú társa egyedül követte el. A fiatalkorú a nyomozás során beismerő vallomást tett. A rögtönítelő bíróság tárgyalá-

DEBRECZEN 3 OLDAL 1943. III. 11

sán a vádlottak személyi adatainak megállapítása után Kossuth György ügyész az elsőtétítés ideje alatt elkövetett szándékos emberöléssel párosult rablás miatt terjesztett elő vádindítványt Tóth István és fiatalkorú társa ellen. A tárgyalás tart.

A debreceni kereskedők között szétosztják kiárúsítottá a Csillag-üzlet árúit

Beszámoltunk arról az ardiragítási ügyről, melynek kapcsán vizsgálat indult Csillag József kir. herceg utcai rőfös, úri és női divatárúkereskedő ellen. A nyomozás befejeztével a József kir. herceg utcai üzlet lepecsételték.

Értesülésünk szerint az üzletben levő nagymennyiségű árú a közeli hetekben a Közvetítési Felügyelőség és Kereskedelmi és Iparkamara közbejöttével szétosztják kiárúsítás végett a debreceni kereskedők között. Előnyben részesítik a hadbavonult kereskedők üzleteit. A debreceni közönség tehát rövidesen hozzájárul a Csillag-üzletben felleltározott és a hatóság által lefoglalt árúkhöz, melyek kiárúsításra kerülnek.

Súlyos ítéletek áruhalmozásért

Szeged, márc. 10. A szegedi törvényszék uszorabirosga Barta Sándor cukrászt nagymennyiségű élelmiszer felhalmozása és elrejtése miatt tízhavi börtönrre és ezer pengő pénzbüntetésre. Barta László pedig hathavi börtönrre és 4000 pengő pénzbüntetésre ítélte, nem jogerősen.

A szegedi törvényszék textilárú rejtgetése és áruhalmozás vétségé miatt 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte Pollák István kereskedőt és egyúttal elrendelte a lefoglalt 15.000 pengő értékű textilárú elkobását. Az ítélet nem jogerős. (MTI)

Berlin, március 10. Az egyik német szakfolyóiratban nemrégiben cikk jelent meg egy újfajta irányított sugarak kísérletéről. Hír szerint sikerült meglehetősen egyszerű módon az energiasugarat összegyűjteni és ezzel nagy energiátörteket drótnélküli áthidalásai lehetőségessé tenni. (NTI)

— Halálra verte apját. A Mura-szombat mellett Nagytótlak községben ifjabb Czug Sándor földműves szővőműben keveredett 76 éves édesapjával és — a boncolás adatai szerint — egy tompa tárggyal holtra verte. A gyilkosság után ifjabb Czug Sándor megszökött. Később visszatért, s ekkor a csendőrök elfogták és le-tartóztatták.

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

MAGYARORSZÁG

Hétfé MAGYARORSZÁG

HETI MŰSOR
Csütörtökön este: Mária főhadnagy, A) bérlet.
Pénteken este: Szerencsetánc. Propaganda munkáselektórák. Szombaton délután: Rang és mód, Fülléres helyrak. Szombaton este: Mária főhadnagy, Bérletszűnet.

Höchtl Margit zongoraestje

Tegnap este tartotta Höchtl Margit zongoraestjét a Városi Zeneiskola dísztermében. A kiváló művész nő élményt jelentő művésze őszinte örömeinkre tett házat vonzott. Ez a meglepő nagy érdeklődés azonban nem volt hiábavaló, mert a művészete zenitjén álló nagyszerű pianista olyan élményekkel gazdagított bennünket, amire mint nagyon becses és tökéletes értéket képviselő teljesítményre fogunk hosszú időn át visszaemlékezni. Járéktelenségének a virtuozitás magaslatán megjelenő foka teljesítménye nagyszerűségével lenyűgöző erejű. Sodróját tempóinak elementáris lendülete kevesek által elérhető magaslaton áll. Am Höchtl Margit sohasem öncélként csillogtatja virtuozitását a játéknak értéke nem a külső fények színeiben található, hanem sokkal inkább átélésének mélyről fakadó őszinteségében. Az átélés intenzitásának fényes, meleg izzása az, ami lenyűgöz bennünket. Különösen a romantikus formanyelv kifejezésének tökéletessége járja ennél a nagyszerű művésznőnél azokat a magaslatokat, ahol a tolmácsolás teljesült, abszolút művészet. Chopin: H-moll szonátája varázslatosan szép bemutatás volt, őszintén állíthatjuk, hogy ennek a műnek tökéletesebb interpretációját nem hallottuk még Debreczenben. A további Chopin-művek bemutatásának értéklő szintje, valamint Beethoven, Liszt és Dohnányi szerzemények előadása mind-mind arról tanuskodók, hogy a kiváló művésznő tolmácsoló készsége azóta, hogy utoljára hallottuk, mind kifejező erőben, mind pedig az értelmezés és átélés tekintetében a nagyvonalú fejlődés újabb és sikeres állomásához érkezett.

A közönség gátlás nélküli, kitörő tetszésnyilvánítással fogadta a bemutatott számokat s a műsor végén addig tartott az ünneplés, míg a követelő tetszésnyilvánításra több ráadás számot adott ez az istenadotta tehetségű kiváló pianista.

Kamarazene-estjét

a városi zeneiskola f. hó 11-én, csütörtökön este 7 órakor rendezi növendékeivel. Belépődíj nincs!

Csokonai Színház
Csütörtökön A) bérletben és a következő napokon
Mária főhadnagy
A szezon legragyóbb operettsikere!

Tánciskolák
* Sebaff tánciskolájában, a Koronában minden csütörtökön és szombaton hét órától, vasárnap öt órától óráztat.

SIEMENS POLYDOR
A Debreczenben most vendégszereplő világhírű
Hans von Benda
karnagyot kamarazene arával a
Siemens-Polydor hanglemezeket
is élvezheti

FILM
VIGSZINHÁZ. „Viharos éjszaka”. A film alapötlete kitűnő: egy falu minden lakójának elvesznek az okmányai. A férjek megszűnnek férjek lenni és másutt keresnek szórakozást, a leányok ahhoz mennek férjhez akikhez

Közöljük a HONSZ sorshúzásának nagyobb nyereményeit

Óriási érdeklődés mellett tegnap délelőtti tartották meg a HONSZ székházának nagyereményben a debreceni hadirokkantak sorsjátékának húzását. A termelt zsúfolásig megtöltötték az érdekeltek, sőt igen sokan meg az udvaron is álltak és szorongatták kezükben a HONSZ sorsjegyeket, melyekkel az idén is igen értékes tárgyakat lehetett nyerni. Szoboszlai Sándor elnök hangja az udvarra is kihallatszott, amint kihirdette az egyes húzások eredményét. Előbb a tárgyakat jelző számokat húzták ki az egyik ládából, aztán a sorsjegy számát a másik ládából. Összesen ezer sorsjegyet húzták ki 5000 pengő értékben. És ha eddig mondhatuk, most sokkal inkább áll, hogy jól jártak, akik „kisebbségi” nyereményekhez jutottak, hiszen a világegyetem nagy rádióján, a nagyszerű, igen szép takaréklámpahelyen, a kerékpáron, irógépen kívül 40 pengős utazóútleveket, kar- és ébresztőórákat, tokaji bort, 150 csomag két-kilónyi kockacukrot, 10 csomag háromkilós nullás lisztet, 150 csomag két-kilós rizst, 60 kiló sertéskolbászt, 10 csomag háromkilós babot, 100 csomag háromkilós sárgaborsót, 100 hasznos háztartási tárgyat, finom bőr irattáskát, pénztárcákat, sakkot, dominót és sok más tárgyat sorsoltak ki a hatóság képviselőjének jelenlétében.

Bár a HONSZ a teljes nyereménylistát csak március 21-én közli, mivel akkor pontosan összehasonlítható a ha bizottsági tag által külön felvett sorsjegyzéket, a nagyobb nyereményekkel kihúzott sorsjegyek számaival a „Debreczen” már most közli. A sorshúzás után megszemléltek a gardak raktárt, ahol az ezer nyereménytárgyat felhalmozták s megállapították, hogy mindazt, amit a HONSZ hirdetett, ki is adja, kivéve a szálat, ami helyett finom sertéskolbászt kellett kiadni. Az összes élelmiszer-csomagokat kereskedő szakértők mérik ki, zárózáloggal és pecséttel látták el, úgyhogy annak tartalmához senkinek nyúlhatott hozzá.

A nagyobb nyereményeket a következő szerencsés számokkal nyerték:
Standard világegyező rádiót 320 pengő értékben nyerte a 2423 számú sorsjegy tulajdonosa. A Csepel kerékpárt a 17 számú

akarnak, s akit nem a szülői akarat parancsol. Az ötlet filmre dolgozása már nem ilyen jó, különösen az eleje kissé hosszadalmas. Néhány pompás színészi munkát látunk a filmben.

A HUNGÁRIA mozgószínház, „Egy asszony visszanez” című magyar filmet mutatta be, mely érdekes meseszövevével, Radványi Géza ügyes, ötletes rendezésével és a szereplők nagyszerű játékával nagy sikert aratott. Különösen bravurosak a hollywoodi filméletet karikírozó jelenetek. A kitűnő szereplőgárda Somlay Artur döbbenetes erejű alakításával, Tasnády Mária finom, művészi alakításával, Jávor Pál férfias, markáns színekkel megrajzolt színészsével, Csontos Izsák pompás humorú figurájával, Zsilley Margit, Kőpeczi-Bóócz, Keresztesi Mária pompás figuráival viszi sikerre a filmet. A kísérő műsor kitűnő.

Pass László: Hogyan válunk igaz magyarokká?

G. Szabó Kálmán az „ezermesterről”.
A Szülők Iskolájában tegnap Török Tibor igazgató megnyitotta szavai után Pass László tb. ev. esperes tartott mélyeszantó előadást „Hogyan válunk igaz magyarokká” címen.

Világéretté válságban van a társadalom — kezdte előadását dr. Pass László. Elsősorban a középosztály magyarokká. Elvesztette a talajt lába alól, keresi a szilárd bázist. Az a nagy kérdés, hogyan válhatunk hát igaz magyarokká? Hol kezdődik az ember? Ahol végződik az állat. Az állat élősdi. Az ember ott kezdődik, amikor megszűnt parazitálni, megtanult dolgozni. Hogy itt él és dolgozhatom, őseimnek köszönhetem. Jőzül nekem a magyar kenyér, a magyar forrás vize, jó a magyar társadalom védelme, ha ez kell nekem felmerül a kérdés, mit fizetsz ezért? Be kell lépned a házzsúval, legalább annyival, mint őseim. Becsület dolga, erkölcsi dolog, akár a valaki igaz magyar lenni? Emberség dolga, hogy igaz magyarok legyünk, hogy munkálkodjunk ennek a népnek boldogulásán.

Ujjászületésre van szükségünk, hogy tudjunk harcolni, küzdeni s majd ha így közelebb kerülünk Istenhez, nem fogunk széthuzni, hanem összeforunk, egy nagy, hatalmas erőkomplexumban. Ébredj rá, hogy magyar vagy, állj bele egy menetelő századba, Árpád századába és harcolj ki a magyarság jövőjét, haladását és kultúráját. Aki átérzi ezt a feladatot az már jó magyar, mert tudja, hogy más kötelessége nincs, mint egyéni tenni alapszabályban, fundamentumban ezt a nemzetet.

Ki hát az igaz magyar? Ha nagy akarsz lenni, légy a nemzet szolgája, mint Kőrösi Csoma Sándor és mások. Ne kérdezd, mi a béréd. Ha Kossuth, Széchenyi akarsz lenni, akkor mindenki szolgájának kell lenned, s ha elégsz a célért — fejezte be lelkis

nyerték: 7745, 2456, 8153, 552, 88.18. Női aprópénztárcát nyertek: 2618, 710, 8091, 157, 6378, dominót nyertek: 200, 5127 számú sorsjegy.

Az egyes nyereménytárgyakat a szerencsés nyerték a közzététel követő naptól a HONSZ helyiségében a hivatalos órák alatt vehetik majd át a sorsjegy ellenében.

Egy vak fiú nyerte az irógépet

Különös érdekessége a sorshúzásnak, hogy a nagy nyeremények közül a férfi kerékpárt és az irógépet olyan sorsjegyekkel nyerték, melyeket a Kónya trafikban adtak el.

Az irógépet egy vak fiatal ember nyerte, aki amellel szegénysorsú is. A sors különös szerénye és az Isten mindenkefeletti segíteni tudása nyilvánult meg abban, hogy ez a vak fiatal ember éppen most tanult meg irógépet. Így a HONSZ sorsjegy útján nyert irógép — mint ő maga nagyon hálálkodva a Kónya trafikban elmondta — a megélhetését biztosítja. Kifogástalan hibátlanul ir, természetesen csak diákálás után.

A másik nagy nyeremény, a férfi kerékpárt pedig maga Kónyáné, a trafik tulajdonosa nyerte meg. Ugyanis ő maga is vásárolt több sorsjegyet, hogy ezzel is támogassa a hadirokkantakat. A jölet tehát jölettel fizetett.

Pass László: Hogyan válunk igaz magyarokká?

előadását az esperes — akkor igaz magyar voltál.
Ezután Gáborján Szabó Kálmán tanítóképzőintézet tanár „Az ezermester” címen beszélt.
— Ha körünézünk ott, ahol az ember él — mondotta — mindent, még a kultúrátlan helyeken is találunk tárgyakat, amelyekkel kezünkkel készítjük, formálunk olyanokká, hogy azokat életküzdelmünkben használhassuk.

Tény az, hogy minden, ami az ember kezével formálódik ki, az jelzi az egyes korok kultúráját, adja annak minőségi színvonalát. Az emberi kéz munkája nélkül nincs is kultúra. A kezünkkel való munka az élet forrása, az élet jele. Az emberi kézi munka részben a test természetes mozgásfunkciója, részben pedig a lélek munkája, az alkotás vágyának teljesítése.

A nevelés csak úgy lehet eredményes, ha az intézet munkáját a szülő is megértő támogatással fogadja s gyermekének minden lehetőséget megad közügyessége művelésére, hiszen nagyon sokszor a gyermek foglalkozási hajlamosságát is megmutatja, ami a helyes pályaválasztás szempontjából bír felbecsülhetetlen jelentőséggel, hiszen, ha a gyermek bizonyos irányú készsége a kézimunka területén megmutatkozik, akkor nem állunk tanácsalansul s tiszta látással választhatjuk meg a gyermek adottságainak megfelelő életpályát.

Az értékes előadásokért Török Tibor elnök mondott köszönetnyilvánításokat.

A Szülők Iskolája keretében 16-án, kedden délután 5 órai kezdettel dr. Hankó János egyetemi tanár „A magyar irodalom, mint a magyar jövő építője”, dr. Bátor József rk. gimnáziumi igazgató pedig „A serdülőkor problémái a fiúk világában” címen tart előadást a Déri-múzeum előadóterében.

A közönség szava
A KAPUALATTI ÁRUSÍTÁSOK

Felhívom a közigazgatási hatóság figyelmét a kapualatti árusokra. Egyik Piac-utcai ház kapuján át alig lehet bemenni, annyira telepakolják és elállják az utat. Azt hiszem, az ilyesmi légvédelmi és tűzbiztonsági szempontból sem engedhető meg. (Aljárás.)

GYERMEK

Szerdától kezdve tilos minden táncmu. alság

A belügyminiszter 134039-1943 számú rendeletével az ország valamennyi rendőrkapitányságát utasította, hogy az idei farsangi időszakban semmiféle indokolással, még kivételesen se engedélyezzen zárórámeghosszabbítást és a táncvigalmak engedélyezésének elbírálásánál is azt a szigorú mértéket alkalmazza, amelyet a mai komoly idők megkövetelnek. Ugyanez a rendelet már eleve intézkedett arról is, hogy a farsang elmulásával semmiféle címen mulatságot s táncestélyt engedélyezni nem szabad. A farsang húshagyóköddel kezdve, hamvazószerdától kezdve tehát a fent idézett rendelet is lalma életbe lépett. A rendőrkapitányságok semmiféle mulatságra vagy táncvigalomra engedélyt nem adnak.

Tizezer egyetemista diák sztrájkolt Kairóban

Kairóból jelentik: Az El Azar egyetemen, a világ legnagyobb muzulmán egyetemén tizezer diák nem jelent meg az előadásokon, tiltakozásul az igazságügyminiszter rendelete ellen, amely megtiltotta az egyetemi hallgatóknak, hogy politikai kérdésekkel foglalkozzanak. — A diákráj egy hétig tartott, miközben több hallgató letartóztatott.

Az egyetemi hallgatók követelték letartóztatott bajtársaik szabadonbocsátását és az igazságügyminiszter rendelkezésének visszavonását. Nyilatkozatot kövölték továbbá a kormány részéről oly értelemben, hogy ha a farsang továbbra is semleges marad és visszautasítja a Szovjet Unióhoz való diplomáciai viszony helyreállítására irányuló angol kívánságokat.

A százéves Nagy Gergely füstölthúst, avassza. onnát reggelizik, bort iszik rá

A napokban töltötte be századik születésnapját Kecskeméten Nagy Gergely, az ország egyik legöregebb embere. Az idős férfi subába burkolózva ül naphosszat a szoba sarkában a díványon. Nagyon hall és látása meggyengült, egyébként teljesen egészséges a nagy idős megérett férfi.

Erős gyomrát megirigylék a fiatalok is. Avasszalonnát, füstölt húst eszik reggelire, bort iszik rá. Naponta háromszor szokott bort inni. Fogai még jók, lába is bírja, úgyhogy minden reggel tesz egy kis sétát, megnézi kedvenc gyümölcsfáit és szőlőtökeket. Legszívesebben a napon üldögél. Mikor a hosszú élet titkát kérdik tőle, nagyot hallgat, majd így felel:

— Nyugodt ember voltam világeletemben, nem indultam fel egykönnyen. A szabadban töltöttem életem nagyrészét, megédződtem, meg után nem utolsó sorban szerettem a jó bort... természetesen mértékkel. A dohányzás sohasem voltam rajta. Sok érdekes, színes történelmi takarója Nagy Gergely százéves életének. Amikor megered a nyelve, édes, ódon zamátú történetek buggyanak elő lelkéből, humor aranylik bennük, egy szebb, boldogabb nyugodtabb kor tisztán csillogó derűje

Emberhalál öt pengő miatt

A debreceni ítélőtábla helybenhagyta Tripsó Gyula másfélévi börtönbüntetését, amiért volt iskolatársát agyonszúrta

Tripsó Gyula szentpeterszegi szipészmeister ellen szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat a debreceni kir. ügyészség, mert a múlt év nyarán Debrecenben erősen ittas állapotban, dulakodás közben több késszúrással megölte Ambrus Sándor fürdőkábinost...

Iskolatársak ha találkoznak

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Tripsó Gyula 1942 nyarán Debrecenbe jött és itt össetalálkozott volt iskolatársával, Ambrus Sándor kabinossal. Nagyon megörültek egymásnak és elhatározták, hogy a találkozás öröme együtt töltik az estét, szórakozni fognak. Kimentek előbb egyik homokkerti, majd csapókerti vendéglőbe, ott órák hosszat kugliztak és — ittak. Tripsónak nem volt elég pénze a hosszúra nyúlt szórakozáshoz, ezért barátjától kért kölcsön tiz pengőt... Ebből az összegből fizette ki kettőjük fogyasztását és aztán záróra után együtt indultak el a vendéglőből...

Véres éjjeli kispár-aj

Útközben egy darabig nyugodtan mentek együtt, mindketten erősen ittasak voltak... Később azonban a pénzkölcönszésen összeszólaikoztak. Tripsó vallomás szerint Ambrus izgága módon rátámadt és követelte tőle a tiz pengőt... Tripsó odaadta a megmaradt öt pengőt, barátja azonban a másik öt pengő megfizetését is kérte... Tripsó erre dühbe jött és kijelentette, hogy abból a pénzből fizette mindkettőjük fogyasztását, azt nem adja meg... Erre a civakodás mind hevessé vált, végül tettelegességgé fajult... Tripsó azt állította a nyomozás során, hogy Ambrus rátámadt és ő önvédelemből vette elő kését, mellyel kétszer fejbe, majd hasbaszúrta Ambrust... Ambrus Sándor véresen terült el a késszúrárok után, mire Tripsó, aki ittasan nem tudta felfogni, hogy életveszélyes sérüléseket okozott, a kését eltéve, ott hagyta a helyszínen és elment.

Ambrus hosszabb ideig hevert a földön az erős vérvesztéségtől elgyengülten, majd feltápászkodott ereje végső megfeszítésével és több ház utcai ablakán bezörgötett segítséget kérve... Egyik helyről kijöttek és meglátva a véres férfit, értesítették a mentőket, akik Ambrust beszállították a sebészeti klinikára. Ott megállapították, hogy a két fejszúráras közül egyik koponyacsontját is áttörte, a másik, a has-

szúrás pedig hashártyáján is átfúródást idézett elő.

Drámai vallomás a halál ágyon

A debreceni rendőrség a megindított nyomozás során kihallgatta Ambrus Sándort a klinikai ágyon. Ambrus drámai vallomásában, néhány órával halála miatt elmondotta, hogy a veszekedés öt pengő miatt történt és ő kezdett el dulakodni, erre rántotta elő kését Tripsó...

Tripsó elmondotta, hogy annyira ittas volt, hogy csak homályosan emlékszik a történetekre, csak azt tudja, hogy barátja rátámadt és erre önvédelemből használta a kését.

Dr Lévey Zoltán védő előterjesztésére a bíróság tisztázta a kérdést, hogy előfordulhatott-e önvédelem esete. Ugyanis Tripsó azzal védekezett, hogy volt iskolatársa 73 kg súlyú, nála több, mint 20 kg-al súlyosabb, erősebb férfi volt, tehát csak a késsel tudta magát megvédeni... Ezzel szemben a boncintézet mérlegén lemérve, 53 kg-nak találták Ambrus Sándort.

Veszíthet-e húsz kiló súlyt az ember, ha kiuloylik a vére?

A kérdésben szakértőül dr Ókrós Sándor egyetemi tanárt hallgatta ki a bíróság, aki kijelentette szakértői véleményében, hogy elvörösés következtében nem állhat elő az embernél húsz kilogramm súlyvesztés... A vizsgálat aztán tisztázta a rejtélyt: megvizsgálták a bonctani intézet mérlegét és megállapították, hogy elromlott, azért mutatott 20 kg súlykülönbséget. Ennek a kérdésnek tisztázására az önvédelem esetének elbírálása szempontjából volt lényeges, mert ha Tripsó és Ambrus mindketten 50—60 kg között levő, egyenlő súlyú emberek, akkor teljes egészében el kellett volna vetni a vádlottnak azt a védekezését, hogy a nála jóval erősebb Ambrust csak késsel tudta megfékezni...

Tripsó Gyula ügyét első fokon a múlt évben a debreceni törvényszék tárgyalta és a szentpeterszegi cipészmeztért halált okozó súlyos testisértés büntetésben mondta ki bűnösnek és másfélévi börtönrre ítélte.

Fellebbezés folytán a debreceni kir. ítélőtábla dr Barankay Miklós elnöklésével tárgyalta az ügyet és az iratok ismertetése, majd Tripsó Gyula kihallgatása után a törvényszék ítéletét helybenhagyta. — Az ítélet jogerős.

Összeveszték a nótán...

Verekedés és magánlaksértés lett abból a problémából, hogy melyik nótát húzza a cigány

Az újlétai Hangya borkimérésben iszogatott a késő éjszakai órákig egy nagyobb társaság, melynek tagjai voltak: Ókrós József, Major Imre, Wágner Gyula, Kunkli Sándor, Kurucsó Lajos, Balogh Imre újlétai lakosok. A cigány húzta és Major is a maga nótáját akarta huzatni, Wágner Gyula is, ebből keletkezett a bonyodalom. Összekaptak a nótán, kölcsönösen megfogdosták egymás nyakát, majd Major dühödten elfutott, bement Szilágyi Imre távoli rokona lakására és segítségül egy kapát vett magához. Visszament a Hangya borkimérésbe, hogy ott majd rendet csinál a nótá-

ügyben. A kapával bevágta az ajtót és belépett a helyiségbe, mikor azonban meglátta, hogy az „ellenpárt” időközben alaposan megszaporozott, visszafordult és bement Szilágyiékhoz. A társaság tagjai azonban utána nyomultak, behatoltak a Szilágyiék lakására és Majort megtámadták. Major a kapával dühödten védekezett, közben Wághert megütötte, Szilágyinének ruháját kaszabolta le a kapa... Wágner sem hagyta magát, visszaütött és formális harc fejlődött ki...

Az ügyben magánlaksértés, súlyos testisértés és ingó vagyon rongálása miatt indult a szerelők ellen eljárás és a deb-

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943. III. 11

teni törvényszéken Cs. Sebestyén György egyesbíró tárgyalta az ügyet. Miután a szereplők a súlyos testisértés én ingó vagyon rongálás miatt nem kérték egymás megbüntetését, így a bíróság csak magánlaksértésben mondta ki őket bűnösnek és egyenként 15—15 napi fogházra ítélte, az ítélet azonban felfüggesztette.

Ismerjük meg városunkat

KÖLESÉRI-UTCA

A történelem főleg a magyar irodalom két Kölesérit ismert. — Mindkettő Sámuel. Mindkettő erős szálak fűzik Debrecenhez, de az utcát kétségkívül idős Köleséri Sámuelről nevezték el, aki Nagyváradon született 1634-ben és meghalt Debrecenben 1683-ban. Tanulmányait Nagyváradon végezte, ahol aztán teológiai tanár is volt, innen került 1659-ben szendrői lelkésznek, itt született fia, ifjú Köleséri Sámuel. Majd 1667-ben Tokajban találjuk, de az akkori felvidéki protestáns üldözések elől menekülnie kellett és Debrecenben választották meg papnak. 1672-től kezdődően tehát sorsa Debrecenhez köti, ahol előbb lelkész, majd esperes, végül egyházközségi jegyzővé is megválasztották.

Értekes művelője volt a vallási irodalomnak és egyik műve a Disputatio theologica, Leidenben jelent meg 1655-ben, s az akkori protestáns egyházi irodalomban méltán keltett érdeklődést és aratóit sikert. Több prédikációs könyvet adott ki, így Aranyalma, Szentírás rájárára vonatott félkeresztény az ismeretebb könyvei. Nagyváradon megjelent úgynevezett váradai Bibliát szelvényekkel látta el. 1683-ban emlékére Vitae S. Köleséri címen könyvet adtak ki hívei és tisztelői.

Fia, ifjú Köleséri Sámuel, aki mint irtuk Szendrőn született, kora egyik legjelesebb tudósa volt. Elvégezte a teológiát, bölcsészetet és a doktori egyetemet, mind három tudományból doktori oklevelet szerzett. Erdemeli híre és tudománya révén választották meg az erdélyi királyi titkos tanács titkárává és tagjává. Élete javát Nagyszombaton töltötte, ahol előbb mint városi, majd tartományi orvosként működött és kora legkeresettebb kirurgusa volt. Messzeföldről felkeresték tudós híre után. Irt több művet is, de leghíresebb az a munkája, amely az erdélyi aranybányákat ismertette.

A besurranó tolvaj „leánybandát” e-ítélte a debreceni törvényszék

A debreceni törvényszék tegnap tárgyalta a besurranó tolvaj „leánybanda” ügyét, akikre 19 rendbeli lopást bizonyított a rendőrségi nyomozás. A bűnszövetkezet tagjai, legelsősorban Boros Róza és Nagy Eszter háztartási alkalmazottak besurrantak a lakásokba, főleg azokra a helyekre, hol régebben szolgálatban álltak és ruhaneműtől, fehéreneműtől, cipőktől kezdve mosóteknőig mindent elloptak. A lopott holmikat orgazdáknál értékesítették.

A debreceni törvényszék bűnösnek mondta ki a bűnszövetkezet főtagjait 19 rendbeli besurranó lopásban és Boros Rózát 5 és félhónapi, Nagy Esztert öthónapi elzárásra ítélte. Tulajdon elleni kihágás miatt Vaskovics Istvánt és Sandy Lajosné, akik vásároltak a lopott holmiktól, 40—40 pengő büntetésre ítélték.

Központi Egyetemre!

két utcára nyíló, két darab összes közműves telek kereszténynek eladó. — Cim a kiadóban.

A KUPLÉ ÉS A SZÉKELYEK

Irtá: IGNÁCZ RÓZSA.

Történt, hogy bemutattak egy-egy a szony el is sira ma Pesten egy operettel. Alig két hét múlva, — mikor meg lemez se nagyon készülhetett az operett dalairól — Székelyországból frissiben idecsöppent cseledékem úgy fujta portörles közben a durab slágerét, hogy a csillár majd leszakadt. Kiltől tanulta? Persze, hogy egy idevalósi fiútól. (Szin-házi munkás volt a legény.) Elgondolkoztam rajta, hogy milyen furcsa emlékbáttyuval állít majd egyszer haza Csikba ez a lány. A sláger, mint ifjú kora kedves emléket, talán még asszonykorában is dádolja majd gyerekeinek, felejtve lassan a patlogó, pesti ütemet, el-elnyujtva, odahaza valószínű kunkorgatva. Ki is cseréli majd egy-egy szavát olyanra, ami odahaza alkalmasabb. Megtörténhetik, hogy eljövendő unokám egyszer Csikban utazik, megüti a fülét egy kedves népdal és sejtelmé sem lesz róla, hogy azt Pestről vitték valamikor Csikba s slágernek született...

A mul század derekán, Amerikát jart székelyek, az amerikai induló dallamát is hazahozták, fujják ma is, székely ütemre persze, a szövegét meg úgy, hogy „golya, golya, sárgalábú golya”. (A tavalyi, vagy tavalyelőtti gyöngyöshokretások egy csoportja be is mutatta a „golyát” s keves ének tudós kapott csak a füléhez, sejtítve a dolgot, a dalnak már annyira székely íze volt.) De tudok még közelebbi példát is. Az elmúlt nyáron Csik-kaszomban jártam. Egy lakodalmon a népszerű Erdélyi indulót játszotta a cigány. Ugy megcsárdosították a székelyek, hogy öröm volt bokázni rája!

Ugy gondolom, hogyha a székelyek jószántukból adoptálnak egy-egy dallamot, akkor nincs nagyobb hiba. Meggyűrjük, megalkitjuk tetszésük szerint. Az a fontos, hogy amit magukévé fogadjanak, az tessen nekik. Rájuk erőltetni semmit, — éneket aztán éppen nem lehet.

Még elemista sem voltam, mikor Székelyország legtávolabbi könyökének a csücskében, Kovásznán, elvittek egy előadásra. 1915-öt irtak. Kovászna Pesttől mindig messze esett, de akkor szinte lehetetlen volt a közlekedés. Lehetett a faluban néhány módos gazda, iparos, aki a mil-leneumkor járt Pesten. Akadt egy-két Pesten átutazott katona is. De a többség, csak az iskold-könyvből tudta hazánk jóvárosáról, hogy van. Még a falu urai is egy életben egyszer mentek Pestre, inkább csak a közeli kisvárosokba jártak s ha Kolozsvárig jutottak, már szinte külföldön érezték magukat. Erdélyi újságot olvastak, rádió még nem volt; csendes elkülönülésben éltek a maguk kis szigetén.

Az előadás a gazdakörben zajlott le. Az első sorban a falu urai ültek, mögöttük a gazdák, kihajtott szék, friss kenderingben, fekete zekében, nadrágban, har-sány cipőbox illatú, ragyogó csizmákban. Apám s én a leghátulsó sorban. Szilveszter este volt, engem nem volt kire otthon hagy-ni. Ültem hát az apám ölében. Hogy hátulról is lássak, néha fel-felálltam. Ilyenkor apám kerek Kosuth-szakállához nyomtam az arcomat s mellőle szipakoltam a szűfolt terem szagát — és hangulatát. A szag az egy hétig székelyben állott ünennő ruhák ajorodott, tiszta lehelletétől, jó, meleg férfi szuszogásból, zseb-kendő, újkben szagos, száritott rez-zedat morzsungató, fejkendő asz-szöngök kiparotgásából állott. A hangulat a méltóságjeljes volt és varakozó. A székelyek figyelme-sen néztek a színpadot, a haza-fias szavatalra bólogattak, egy-egy tenyér mértékkel összeverő-dött, Gardonyi Géza negédes pár-jelenetét türelemmel elviselték.

egy-egy a szony el is sira ma Pesten egy operettel. Alig két hét múlva, — mikor meg lemez se nagyon készülhetett az operett dalairól — Székelyországból frissiben idecsöppent cseledékem úgy fujta portörles közben a durab slágerét, hogy a csillár majd leszakadt. Kiltől tanulta? Persze, hogy egy idevalósi fiútól. (Szin-házi munkás volt a legény.) Elgondolkoztam rajta, hogy milyen furcsa emlékbáttyuval állít majd egyszer haza Csikba ez a lány. A sláger, mint ifjú kora kedves emléket, talán még asszonykorában is dádolja majd gyerekeinek, felejtve lassan a patlogó, pesti ütemet, el-elnyujtva, odahaza valószínű kunkorgatva. Ki is cseréli majd egy-egy szavát olyanra, ami odahaza alkalmasabb. Megtörténhetik, hogy eljövendő unokám egyszer Csikban utazik, megüti a fülét egy kedves népdal és sejtelmé sem lesz róla, hogy azt Pestről vitték valamikor Csikba s slágernek született...

Es akkor, utolsó számként, a podiumra lépett egy fiatalember. Az egyik rendező úr találta ki, hogy az is szerepeljen. A fok-itermelési vállalat tisztviselője volt. (Ezt persze sokkal később tudtam meg.) Illető rendező-nek sok eladni való fája lehetett, vagy talán azt vallotta, hogy a falu különböző társadalmi ele-meinek vegyülnie kell? Az illető, aki a maga társaságában híres műkedvelő volt, rávette, hogy lépjen fel. Ugy jött a podiumra, mint aki otthon van s legkisebb kétsége sincs a sikere felől. A jobb lábát spiccelve áttette a bal-cipője felett, kezeit csuklóból ke-sesen megtörve, mint a döglő kacsca a szárnyait, jobbra csavar-ta, balra csavarta, jobbra spic-celt, balra spiccelt, derekát me-risztalta és énekelt:

— En vagyok a csetneki, cset-neki Rótt!

Kacagott, ühegett s minden strófat a csetnekivel végzett. A teremben egyre nagyobb lett a csend. Mikor befejezte, egy csim-sím láb halkán megcsikordult, valaki köhintett s néhányan resz-tekedve, mint akik nem értenek valamit, leszegették a tekintetüket. En apámra bámultam s megint a csetnekire. Valami furcsa se-zségessé volt a teremben. Apám szomorúnak látszott. A kuplét meghajolt. Es akkor a kinos csendben, a forgalmista, aki az első sor szélén állt, — mintha a helyzetet akarná megmenteni, — vagy tán azt fitogtatva, hogy ő nem olyan sült paraszt, mint mi, többiek, jart ő már Pesten, mul-tatóban, akkor utazik, mikor akar, hiszen szabadjegyes, hal-olt már kuplét, nem mint mi, a forgalmista megizgelődött s ön-magát bátorítva, nyertíve felne-vetett. A „he-he” egy hosszú pil-lanatilag magánosan lebegett a te-remben, akkor mindenki a for-galmistára nézett. A rendező úr tapsolni kezdett. De tapsoltak már a székelyek is. Még muto-gattak is, egymást oldalba tassi-gáltak, a térdüket csapkodták s fel-felkurjongattak:

— Né te né, a forgalmistul E még kacagja! Nézd mán a bold-oln forgalmistul, te Mórsi! Hát e vajjon mit röhög?

S kacagott az egész terem dö-cögős, jóízű vakkantásokkal azon, hogy akadt valaki, aki a kuplén nevetett...

Elutazott Debrecenből, távollétében betörték lakását

Rossu Sándor Acél-utca 3. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétében betört lakásába és onnan 200 pengő értékű fehéreneműt és ruhaneműt elloptak.

Elmondotta a károsult, hogy alibérletben lakik az Acél-utca 3. szám alatt. A napokban feleségével együtt elutazott Ér-seléndre és mikor másfél nap múlva hazaérkeztek, az ajtó kinyitásakor meglepetten tapasztalták, hogy távollétükben betörők jártak a lakásban. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

„Katonadolog” című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata március 6-án reggel 8 órától, március 13-án reggel 8 órától, „Arany Angyal” Piac u. 50 sz. telefon: 34-06. — „Reménység” Csapó u. 22, telefon: 14-221. „Szent Háromság” Homokert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-07. — „Sas” Hatvan u. 66, Telefon: 39-19. szám.

Magyar hősök

A téli donmenti harcokban ismétellen kitüntette magát dr Horváth Károly karp. őrmester, egyik gyalogkötőelékünk szakaszparancsnoka.

Csaknem minden vállalkozásra önként jelentkezett. Ezek során különösen kitüntette magát 1942 december 3-án, amikor világos nappal kel át embereivel a Donon s miután egy ellenséges igen erős tábori őrsöt teljesen megsemmisített, majd pedig a bolsevisták fő ellenállónonalát tüzeiesen felderítette, az ellene irányuló leghevesebb tűzben is kevés veszteséggel vezette vissza felderítő járórét saját állásainkba.

— Esti istentiszteletek az Árpád-téri templomban. Űrvasorához előkészítő istentisztelet minden este hat órakor tartják. Csütörtökön prédikál dr Hegyaljai Kiss Géza, pénteken Erdei Károly, szombaton Nagy István testvérképzőintézeti igazgató.

— A debreceni tankertületi királyi főigazgatói hivatalnál díjnoki állás kerül betöltésre. Az igazolványosoknak elsőbbségi igényük van. Részletes feltételek a Budapesti Közlöny március havi 49-i számában.

— Hizolt sertését zúgforgalomban értékesítette Ceréd Ferencné csikszentimrei lakos. Rájöttek, eljárás indult ellene, mire az asszony sztrichinnel öngyilkosságot követett el. Min visszaeső bűnös, a súlyos ítélet-től félt.

— Megható esküvő volt a soproni hadikórházban. Majsa Sándor tizedes, aki a donmenti harcokban megsebesült, feleségül vette Czokoly Erzsébet budapesti leányt. Az esküvőn a kórház összes beteget és a hatóságok képviselői is megjelentek.

— Magyarországi mintára Finnországban is összegyűjtik az emberi haját és felhasználják a textilgyártásnál. Az idej hajgyűjtésnél tízezer kilóra számoltanak.

— A Fűszerkiskereskedők Egyesülete I-ső körzetének asszonyai közös adakozásból 350 sebesült katonát vendégeltek meg.

— A hősi halottak hozzátartozói a háború után egy évig teljes fizetést és pótdíjat kapnak Olaszországban. A hősi halottakat úgy tekintik, mintha katonai szolgálatot teljesítenének és rangjuknak megfelelő fizetésüket a családnak kiadják. Így a támasz nélkül maradt családokat segítik, hogy helyzetüket rendezzék, de ez az intézkedés egyben a nemzet háláját juttatja kifejezésre hős fiaik iránt, akik életüket adták a hazáért.

— A Péterfia-utcai egyházközség női köre ma, csütörtökön délután 5 órai kezdettel a Kálvária 5. szám alatt a Baltazár-teremben teadélutánt tart, amelyen Gera Katalin, az Országos Népi- és Családvédelmi Alap debreceni csoportjának vezetője tart előadást „Hősi magatartás a református nő életében” címen. Teajegy az összejövetel előtt a pénztárnál is kapható a helyszínen 1 P és 50 filléres érben.

„Nem bírom tovább, inkább a halált választom”

Összeszólalkozott szüleiével és Debrecenben felakasztotta magát egy kassai fiatalember

Bernát Lajos napszámos, József kir. herceg-utca 15. szám alatti lakos szerdán hajnalban a József kir. herceg-utca 15. számú ház egyik mellékhelyiségében zsineggel felakasztott fiatal férfit talált. Nyomban szólt a házbelieknek, maga pedig az Arany Bika előtt posztoló rendőrszemhez sietett és értesítette, hogy öngyilkos férfit találtak.

Mire a rendőrrel visszatért, Grünfeld Imre gazdálkodó, Deák Ferenc-utca 8. szám alatti lakos már levágta az életunt férfit a kötélről és a rendőrmesterséges lélegzéssel magához térítette. A zsebében levő iratokból megállapították,

hogy Ackermann Márton 26 éves kassai lakos... Találtak a zsebében egy papírszeletet, melyre német nyelven búcsú-sorokat írt gépirással... A következőket írta német nyelven: Szüleim Kassán laknak, őket értesítsék öngyilkosságomról... Összevettem velük és eljöttem Kassáról... Két hónapja bolyongok... munkám és kenyerem nincsen... teljesen elgyengültem... Nem bírom tovább, inkább a halált választom...

A géppel írott német szöveg alá kézzel aláírta nevét az életunt, akit kiszállítottak a belgyógyászati klinikára. Állapota nem életveszélyes.

— Egy finn sebész feltűnő találmánya: a sztereomikroszkóp. A finn lapok korszakalkotó felfedezésről számolnak be. Dr Alvar Wilska finn sebész hosszúságú tanulmányok és kísérletek után most mutatta be a finn orvosi társaságban a sztereomikroszkópot, amelyet a mikroszkóp pótkalkitereként használhatnak. Az új találmány lehetővé teszi a mikroszkópius megfigyelésnél a mélyégi nézést, amelyet a szakkörökben idáig több mint százszoros nagyításnál kivétel nélkül tartottak. A finn sebész ezzel szemben 2000-szeres nagyítást is elért. Az orvostudomány számára ezzel óriási lehetőségek nyílnak meg.

— A Monti Kör tegnap este ülést tartott a Pál söröző különtermében nagy érdeklődés mellett. Csobán Endre elnök mondot megnyitó beszédet olasz és magyar nyelven, a Monti Körnek az olasz-magyar barátság elmélyítését munkái működését méltatva. Daridaj Etelka olasz költők verseit mutatta be saját kitűnő fordításában. Ghiron, Pascoli, Tasso, Cavallotti, Stecchetti és Maradi művei szerepeltek műsoron, melyen keresztül az olasz szerelmi költészet ismertette meg az érdeklődő közönséggel a kiváló előadó. A költeményeket olasz nyelven Bodnár Imre gimnáziumi tanár olvasta fel. Ezután a megjelentek tovább olvasták olasz eredetű Pinocchiot, majd Csobán Endre zárószavával ért véget az összejövetel. Legközelebbi ülés március 24-én lesz. Előadást tart Vidoni Jenő.

— Kihágási ítéletek. Villás József gépkocsivezető, Komárom-utca 10. szám alatti lakos, mert lámpája nem volt elsőfőképpen, a debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság által megtartott tárgyaláson dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. — A Fanto Művek Rt-t, mert a tűzrendészeti szabályokat nem tartották be, 200 pengő pénzbüntetésre, Karajos Péter Ajtó-utca 26. szám alatti lakost és Gál Gyula Bőszörményi-út 85. szám alatti lakost legálalmi kihágások miatt 1-1 napi elzárásra ítélte dr Papp Menyhért rendőrtanácsos.

— Borsod megyében a sommás munkások — akik érthetelen okokból tartózkodnak a munkavállalástól — kétheti haladékot kaptak munkaszervezős költésére. Az azontúli időben honvédelmi munkára kötelezik őket.

— Két húszéves munkást halálra ítélték Zágrábban, mert a partizán csapatokhoz pártolva az olasz csapatok ellen harcoltak. Az ítéletüket végrehajtották.

— A Dunába akart ugrani gyermekével együtt. Südő Mária 41 éves gyári munkásnő az éjszaka a légymányosi vasúti összekötő hídnál két kisgyermekével a Dunába akart ugrani. A rendőr éppen akkor ért hozzájuk, amikor az anya egyik gyermekét a Dunába akarta lökni, hogy aztán a karján ülő gyermekével együtt utána ugorjon. A rendőrség életvédelmi osztályán őrizetbe vették, mivel nem akart lemondani az öngyilkosságról — min mondta — amiatt, mert nincs lakkása.

— Tizennyolc gyermeke született egy kecskeméti hordár feleségének, kétszer ikrek jöttek a világra. A gyermekek közül tíz ma is él. Kecskeméti város közönsége összefogott, hogy Szűcs Ferenc hordár családját megsegítsék és lehetővé tegyék a sok gyermek felnevelését.

— Közéleti titkárnak adta ki magát. Horváth László 45 éves műszaki tisztviselő közéleti titkárnak adta ki magát a kereskedőknél és ígérte, hogy az anyaghivatalnál kisüregi kiutalásait. Több ezer pengőt vett fel nemlétező összeköttetései hiva'kozva. Tegnap Pesten a renaőrőség elfogta.

— Romániában csak vasárnap szabad süteményt fogyasztani. Bukarestből jelentik: A katonai és polgári ellátási államtitkárság közlemény bocsátott ki, amely szerint március 2-től kezdve a búza-, árpa- és más lisztből készült sütemény hetenként csak egyszer, vasárnap fogyasztható. Tilos az ilyen készítményekkel való vandorkereskedelem. Az egyszeri készletnapról szóló rendelkezést a cukrászdákban ki kell függeszteni. A rendelet megszegői ellen a katonai és polgári államtitkárság és az ezekhez tartozó hivatalos közegek a legnagyobb szigorral járnak el.

— Erélyes sorozások Angliában. Londontól jelentik: Bizonyos aggodalmakat kelt a sorozás nagyarányú fokozása. Ennek egyik jele, hogy sok londoni rendőrt is katonai szolgálatra rendeltek be és helyüket nem pótolják másokkal. Tengerészeti körökben is erős aggodalmakkal találkozni, mert a búvárhajó-harc fokozására számítanak.

* Kosztolányi Imre magányos irodája Lorántffy-utca 19.

A Kossuth-utcai egyházközség tanácsulése

Dr Vászary István országgyűlési képviselő, a Kossuth-utcai egyházközség főgondnoka és Baja Mihály lelkipásztor elnöklésével a Kossuth-utcai egyházközség tegnap délután a régi Dóczy-intézetben tanácsulést tartott.

Baja Mihály lelkipásztor buzgó imádsággal és a megjelentek üdvözlésével nyitotta meg a gyűlést.

Megemlékezett az időközben elhunyt egyházközségi tanácsosokról, köztük néhai id. Balogh István presbiter haláláról is, aki nagy buzgósággal vett részt a debreceni református egyház minden irányú munkájában. A jelenlevők állva hallgatták végig a megemlékezést.

Balogh István helyébe fiát, Balogh László földbirtokost választották meg egyhangúlag.

Baja Mihály ismertette a munkatervet, melynek kiemelkedő pontja, hogy a Kossuth-utcai egyházközség területén mintegy öt helyen folyik bibliaköri munka. A nagy körültekintéssel összeállított munkatervet a tanács egyhangúlag elfogadta. Ismertette az adakozók névsorát, majd a zárószólamást és költészetet adta elő. Ezeket is elfogadták.

Bejelentette, hogy az egyházközségben segédlelkészválasztás történt, Ács Mihály helyébe Ducsicsa Ferencet rendelte ki a püspök.

A tanács Baja Mihály lelkipásztor javaslatára Dézsy István egyházközségi pénztárosnak és Péterffy Lászlóné négyeleti pénztárosnak buzgó munkásságukért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A gyűlés Baja Mihály lelkipásztor imájával és közelekkkel ért véget.

— Balaj Gizella újpésti tejárusítót hatlónapi börtönre ítélték, mert az üzemében jelentkező vevők közül csak azoknak adott két decinél több tejet, akik tortát is vásároltak. A tábla most helybenhagyta az uszora-bírósg ítéletét, kimondván, aki kényszeríti a vevőt, hogy egyebet is vásároljon, mint amire szüksége van, az árdragító, aki üzletszerűen követi el az áru-elvonás büntetést.

— Pilóta nélkül 3000 kilométernyi utat tett meg egy repülőgép. Floridában egy amerikai utasszállító gépen kevéssel a felszállás után a pilóta motorhízbát állapított meg. A személyzet az összes utasokkal együtt ejtőernyővel kiugrott a repülőgépből és szerencsésen földet is ért. A gép azonban a várakozás ellenére nem zuhan't le, hanem vezetől nélküli még 3000 kilométert repült, végül Mexikóban egy heggye ütközött és összetört.

— Árdragító visszaélés gyanúja miatt megindult a nyomozás Kozma Dezső cipésmester, Kút-utca 124. szám alatti lakos ellen, akit feljelentettek, hogy a hajdúböszörményi vásáron egy asszonynak eladott egy pár cipőt utalvány és vásárlási könyvbe való beírás nélkül 43 pengőért és nem mondta, hogy az papírtalpu cipő. A vizsgálat fogja tisztázni az ügyet.

— Nekiszaladt az esti sötétségben gépkocsijával a Sámsoni-úti vasúti sorompónak a mult évben Péntek József gépkocsivezető és a sorompót megromogálta. Az ügyben tegnap tartott tárgyalás a debreceni törvényszék. Péntek gépkocsivezető azal védekezett, hogy az elsőfőtés következtében lámpáján nem gyújthatta meg és így történt meg, hogy a sötétben nekiszaladt kocsiával a sorompónak. A törvényszék közveszélyű rongálásért 300 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtása azonban felfüggesztette.

Ha...

Ha tudnád mennyit szenvedek
Ha tudnád lelkem mily beteg
S mit szenvedek sok bus

éjszakán,

Megsajnáljal talán.

Ha tudnád hogy a vágyam
Hogy simogató lágyan,
Hűséges megadással, igazán
Megerszeretnél talán.

Ha látnál holtan
A gyász ravatalán
Megsajnáljal talán.

Wagner Irma.

Az Ady Társaság márciusi ünnepélye

Az Ady Társaság 13-án, szombaton délután 5 órakor márciusi ünnepélyt rendez. Előadást tart dr Karácsony Sándor egyetemi ny. r. tanár, Gyulástván író, Tóth Endre és Gulyás Pál. Különösen nagy érdeklődést fog valószínűleg kelteni a debreceni egyetem kitűnő pedagógiai professzorának és a három kitűnő írónak előadása. Az ünnepélyt Ady, Petőfi és Gellért-versek fogják megkiegészíteni.

— Giraud megbizottait repülő-szerencsétlenség érte. Az „Exchange Telegraph” jelentése szerint Giraud tábornok katonai küldöttséget indított Levanteba, hogy szorosabbra fűzze a kapcsolatot a de Gaulle és az ő parancsnoksága alatt álló csapatok között. Hivatalos közlemény szerint a küldöttség két tagja, Mast tábornok és Baril ezredes repülőgéppel a Beyruth melletti repülőtér följött szerencsétlenül jártak. Baril ezredes meghalt, Mast tábornok pedig medence- és lábszártörést szenvedett.

— Felemelték a kenyér árát Romániában. 500 gramm kenyér ezentúl 14 lej helyett 17 lejbe kerül. Marha-, borjú- és sertéshúst ezentúl csak csütörtökön és szombaton szabad árusítani. A vendéglőkben ezeket a húsfajtákat csak kedden, szombaton és vasárnap szabad felszolgálni. Vadhúst, halat és szárnyast egész héten korlátozás nélkül lehet árusítani.

— Nappal iskolába járt, éjjel fosztogatott három fiatal szegedi diák. Egyiküket Pesten elfogták. „Fekete kéz” címen betörőbandát szerveztek Szegeden. A pécsi rendőrség is köröz egy megszőkött gimnazistát, aki egy megyei tisztviselő alkalmazottjától írogépet csalt ki, majd a fronton levő apja házvezetőjének kezettáját feltörte. 419 pengő, aranygyűrűt és óráj lopott el. A kriminalistákat élénken foglalkoztatja, mi az oka annak, hogy az utóbbi időben a rendőrség által őrizetbevetettek egyharmada — fiatalok. A mult héten Pesten 10 fiatalkorú bűnös került a rendőrségre, köztük ékszerlovajok, éjszakai körtüli lovagok, rablóátalakók és betörők is akadtak.

— Vizsgálat indult árdragítás gyanúja miatt Izsak József 59 éves esztári fűszer- és rövidáru kereskedő ellen, mert feljelentés érkezett be, hogy üzletében drágábban adta a női ruhaanyagot.

— Revolveres merénylet egy tanárnő ellen az „elégletlen” osztályzat miatt. Marosvásárhely lakosságát élénken foglalkoztatja egy merénylet, amelynek szenvedő hőse Kádár Borbála polgári iskolai tanárnő. Feljelentése szerint ismeretlen tes lakásának ablakán revolverrel belőtt és a golyó a falba fűródött. A tanárnő elmondta a rendőrségen, hogy pár nappal ezelőtt egyik növendékének édesapja felkereste, mert kislánya a féltévi bizonyítványban elégtelen osztályzatot kapott. A rendőrség most azt kutatja, hogy a növendék édesapjának látogatása és a revolveres merénylet között van-e összefüggés.

Új illatszertár!

Hölgyeim! Illatszertár, puder, kölni, különleges gyógykrémek nagy választékban beszerezhetőek. Speciál is hajfestés és dauer szakszerűen készül. Cgt.

Hölgyiódorszat!

Vad Elek

Kossuth-u. 36.

GYASZROVAT

Pataki Jánosné Ilk Anna 55. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Gonda Zsuzsika 3. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető alsó soros ravatalozójából. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Teremi Erzsike 14 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön félkettőkor lesz a II/a temetőből református szertartással. Lakásunk: Haláp 46. Csúnya emelkedés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jó ismerősöknek, Kárász János és családjának, Németh Nándor családjának, kartársainak, akik felejtéssel nem felejtették meg a jószívű, kedves férjem ravatalozójában való részvételét, arra köszörül, csokrot helyezett, ezúton mondok mindenkinek fájó szívvel igaz köszönetet. Özv. Szura Andrásné.

Időszerű kislexikon

Gandhi, a hinduk „szent” szombatja, „istenített” szellemi vezére befejezte háromhetes böjtjét. Nem lesz érdektelen itt röviden vázolnunk az indiai nemzeti mozgalomnak, vagyis kongresszuspártjának két vezére közötti különbségeket. Ez a két vezér Gandhi és Nehru. Mind működésüket, mind lelki beállítottságukat tekintve ellentétes egyéniségek. Gandhi, kit az indiai tömegek istennek kijáró tiszteletben részesítenek és a Jóságos Visnu megváltás-istenség megtestesülésének tekintenek az egyéni példa magaválagadásával, lelkierejével hat a hindukra. Nehru aktív politikus, a legmagasabb kaszt tagja, európai műveltségű férfi, aki gyakorlati reformok útján akarja kiküzdni India felszabadítását. A cél tekintetében egységesek s ez a cél legegyszerűbben a kongresszuspárt 15 milliós tömege előtt is: India felszabadítása. Ennek a célnak elérése érdekében hajlandók volnának a tengelyhatalmakkal is szövetségre lépni. A politikai tanítást már az első elemiben megkezdik. A vallásoktatást nem a tanítók, hanem a papok végzik. Nagy súlyt helyeznek a gyakorlati életre való nevelésre, a sport, ének és zene tanítására.

Dr. Czeglédy Sándor egyetemi tanár a református családokban igen nagy jelentőségű háziapokról szólott, valamint azt fejtette ki, hogy milyen könyvet olvassanak együtt a református családtagok. Felhívta a figyelmet a szemelvényes biblia előnyére is.

Dr. Makkai Sándor egyetemi tanár válaszában annak szükségességét emelte ki, hogy a jövő magyar iskolájában minden gyermek teljesen megértse a tanár magyarságát. Ennek alapja elsősorban az, hogy az anyag érthető és izig-veig magyar legyen. Ne csak elméleti, hanem gyakorlati legyen az oktatás. A mostani panaszok azonban a helytelen magyarságtól is származnak. Helyes az lenne, ha a gyermek olyan világos, érthető formában kapná meg az anyagot, hogy kiegészítő tanítóra vagy tanárra ne lenne szükség.

Egyetemi hallgatók, mint titok. A pécsi Nagy Lajos egyetemi kollégiumban a fűtő bevonult katonai szolgálatra, a köteleesség a frontra szólította. A kollégium fűtő nélkül maradt. De a pécsi egyetemisták nem sokat tekerőzték, átvették a fűtő szerepét. Az ifjúság a ma szelleméhez híven fellépett a köteleességét s megmarkolta a szentes lapátot. Már reggel 5 órakor kezdődik a munka. A szolgálatot felváltva látják el. Rövid idő múlva megállapították azt az öröndetes tény, hogy a pécsi egyetemisták a fűtő szerepében is tökéletesen megállták a helyüket. Epp úgy elvégezték a munkájukat, mint a kémiai laboratóriumban, vagy pedig a jogi szemináriumban. A pécsi példa sok mindennek megtanít bennünket.

Egységesség ruha Irországban. Az ír kormány a textilhiány miatt elrendelte, hogy a jövőben csak egységes ruhákat szabad készíteni. Kétsoros ruhát nem varrhatnak a szabók, azoknál, akik azonnal hozzáfogott az esztergálásához. A szabók számát is korlátozták. Női ruhákra: csak bizonyos anyagokból szabad előállítani.

Az első világháború ban- kára, J. P. Morgan floridai vállalatában súlyos betegen fekszik. A 75 éves pénzfejedelem szívromot kapott.

„Halálsugár” c. érdekesítő regény kapható kiadóhivat- lunkban. Ára 80 fillér.

Gépkocsi eladása esetén azonnal be kell szolgáltatni az „E”-jelzést

A debreceni rendőrség súlyos ítéletet hozott a beszoállítás elmulasztása miatt

A közönség körében meglehetősen tájékozatlanság uralkodik a gépkocsi-eladások és vételek kapcsán arra nézve, hogy ilyen esetben a gépkocsi régi tulajdonosa által nyert bizonyos jogok átszállnak-e az új tulajdonosra. Ah az elsősorban a megkülönböztető „E”-betűs jelzést, melyet a gépkocsi eladása esetén azonnal be kell szolgáltatni a régi tulajdonosnak, az új tulajdonosnak pedig kérnie kell és amíg az engedélyt meg nem kapta, addig autóját nem használhatja, ellenkező esetben súlyos büntetéssel és a gépkocsi elkobzásával járó kihágást követ el.

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság most tárgyal egy hasonló ügyet és dr. Rádonyi Nándor rendőrfogalmazó, kihágási bíró ifj. Sz. Szűcs Sándor Károly Ferenc J.-úti lakost azért, mert személygépkocsijának eladása után az „E”-betűs megkülönböztető jelzést a hatóságnak nem szolgáltatotta be. 150 pengő pénzbüntetésre, az autót megvásárló Takács Ferenc Messter-utcai lakost pedig azért, mert az „E”-betűs jelzést el látott személygépkocsit jogosulatlanul tartotta üzemben, 200 pengő pénzbüntetésre és az autót elkobzására ítélte.

Kérdésre — feleletek

Fontos nevelési és egyéb problémák a MANSZ Anyák Iskolája záródélutánján

Meleg, meghitt hangulatban folyt le tegnap délután a MANSZ Anyák Iskolájának záródélutánja, ahol az előadók és hallgatók nagy családja jött össze, hogy egyes problémákat ismételtén megbeszéljen.

A fenyőgallyakkal izlésesen feldíszített asztaloknál elfogyasztott tea után Uray Sándor a MANSZ elnöksége nevében közvetlen szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Ezután felolvasta azokat a kérdéseket, melyeket a jelenlévő asszonyok az előadókhoz intéztek, akik azokra egy-egy után mozdultak a választ.

Futó Klára Dóczy iskolai tanító a németországi népiskolákban szerzett tapasztalatairól számolt be rövid, élvezetes formában, Hangoztatta, hogy a németországi iskolákban úgy a városokban, mint a falvakban egyformán jól állt, jólított gyermekeket talált. Az iskolák felszerelése pazar. A gyermekek állandóan orvosi felügyelet alatt állnak. A politikai tanítást már az első elemiben megkezdik. A vallásoktatást nem a tanítók, hanem a papok végzik. Nagy súlyt helyeznek a gyakorlati életre való nevelésre, a sport, ének és zene tanítására.

Dr. Czeglédy Sándor egyetemi tanár a református családokban igen nagy jelentőségű háziapokról szólott, valamint azt fejtette ki, hogy milyen könyvet olvassanak együtt a református családtagok. Felhívta a figyelmet a szemelvényes biblia előnyére is.

Dr. Makkai Sándor egyetemi tanár válaszában annak szükségességét emelte ki, hogy a jövő magyar iskolájában minden gyermek teljesen megértse a tanár magyarságát. Ennek alapja elsősorban az, hogy az anyag érthető és izig-veig magyar legyen. Ne csak elméleti, hanem gyakorlati legyen az oktatás. A mostani panaszok azonban a helytelen magyarságtól is származnak. Helyes az lenne, ha a gyermek olyan világos, érthető formában kapná meg az anyagot, hogy kiegészítő tanítóra vagy tanárra ne lenne szükség.

A házasságkötések törté- tében valószínűleg példa nélkül áll az az esküvő, ami egyik német városban történt. A vőlegény két menyasszonnyal jelent meg az anyakönyvvezető előtt, aki azonnal hozzáfogott az esztergálásához. Nem történt bigámia, hanem teljesen törvényes eljárás. Ugyanis a háborús

A lelkét már az iskolában megtanulhatta a növendék, otthon csak olvasással mélyítene ismeretét. Az anyagot csökkenteni kellene. A tanároknak, tanítóknak főkövetelmény, hogy tanuljanak meg tisztességesen magyarul beszélni. Természetesen az edesanyák beszédének is kifogástalannak kellene lennie.

Dr. Keller Ferenc egyetemi tanár a „légvonalat” kapcsolatos vitákra mutatott rá, majd a gyermekszoba higiénijéről beszélt. A gyermekszobában ne legyenek porfogók, szőnyegek, függönyök, a bútorokat le lehessen mosni. A gyermekszoba fekévése déli legyen, hogy sok napsütést kapjon. A gyermekjátékok tisztántartására különösen vigyázniok kell a szülőknek.

Takaróné dr. Gaál Beatrix egyetemi magántanár pedagógusok kérdésre válaszul a takarékosság helyes értelmezését tárta a hallgatók elé. A növendék előtt nem elég a takarékosság hangztatása, hanem tettekre kell sarkítani őket. Pénzzel, idővel, anyaggal egyaránt helyesen tudjanak bánni, szem előtt tartva, hogy ezzel nemcsak negatív erényt, a lemondást gyakorolják, hanem nagy pozitív erényként a nemzeti kincs gyarapodását is elősegítik.

Az edesanyák kérdésére válaszában kiemelte, hogy a holnap számára az készülő igazán, aki a márt komolyan veszi, minden nagy és kicsi munkát becsültelesen, felelősen végzi el.

Az elnökséghez azt a kérést intézték a hallgatók, hogy jövőre nagyobb helyiségben rendezzék meg az előadásokat. Az elnökség a kérést magáévá tette s igyekszik erre a célra a Városháza dísztermét megkapni.

A búcsúösszejövetelt Uray Sándor vezette fel. Bejelentette, hogy dr. Czeglédy Sándor, dr. Makkai Sándor és Takaróné dr. Gaál Beatrix előadásait nyomtatásban megjelentetik. A MANSZ asszonyok készségesen vállalták, hogy az anyagi eszközöket előteremtik s hozzájárulnak az igazi értékes olvasmányok terjesztéséhez.

házaságkötési törvények szerint szabad távházasságot kötni, a jelen esetben a két menyasszony testvér volt, a vőlegény pedig a hárterében levő fivéré is helyettesítette. Egyszerűség kedvéért a keltos házasságkötési egyszerűen tartották meg s így történt, hogy a vőlegény kétszer egymásután mondott igent.

En kérdeztelek...

En kérdeztelek, te feleltél.
En elküldtelek, te elmentél.
A: útra, ahol még előbb
A nap sütött.
Nehéz, sűrű köd ereszkedett.
Ködfüggőnyt húzott közénk
Egy kérdés és egy felelet.
ERDŐS IBOLYA.

Utazási korlátozások Hor- vátországban. A horvát belügyminiszterium közbiztonsági osztálya rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében magángépkocsin, valamint autobuszon is csak utazási engedély birtokában szabad utazni. Az ellenőrzés a vasutakon a rendelet szerint igen nagy lesz és a büntetés szigorú.

Avartüzet jeleztek a Dobo- zitemetőnél a debreceni tüzoltóknak, mely valamelyik járőkelő eldobott cigarettájából keletkezett. Mire a tüzoltók kivonultak, a tüzet már eloltották.

Üzenetek a frontról

Kiss László szakaszvezető a 195/116 tábori posta számról megnyugtató üzenetet küldi hozzátartozóinak. Ugyancsak a 195/116 tábori posta számról Antal Ferenc honvéd is megnyugtató hozzártatózóit. Mindketten jól vannak, egészségesek. Csak arra kéri hozzátartozóikat, hogy az ő leveleikről függetlenül menél gyakrabban írjanak.

Ligetfalvi János honvéd a 195/90 tábori posta számról küld megnyugtató üzenetet Debrecenbe edesanyjának. Kéri, ne aggódjék érte, mert jól van. Szeretettel csókolja.

Megnyugtató üzenetet küldtek még és közlik, hogy egészségesek: Rakamazra Borbély Ignác és Rónavölgyi Lajos honvédek, Büdöszentmiklólyra pedig Major János honvéd a 195/117 tábori postaszámról.

KÖZGAZDASÁG

Hirdetmény

A juhtartó gazdaközönség figyelmébe!

Ertesítem a város érdekelte közönségét, hogy a juhoknak és birkáknak a hortobágyi legelőre történő kilajtása folyó évi március hó 10-től történik.

A hajtócédulák a juhok hortobágyi legeltetésére a városi számvevőség (városháza I em. 11. sz.) hivatalos helyiségében válthatók. A hajtócédulát a legeltetési szabályrendelet szerint a juhkiállításra jogosultak közül csak azok kaphatnak, akik a városi adóhivataltól díjmentesen beszerezhették igazolvánnyal igazolják azt, miszerint sem az 1942, sem az azt megelőző évekről legelőbérrel nem tartoznak valamint hogy az 1943 évről és az azt megelőző évekről hortobágyi jogelismerési díjjalul nincsenek hátralékban, végül azt is, hogy a kútbért a Debreceni Gazdasági Egyesületnek befizették.

A 150 darabnál nagyobb juh, vagy birkaállománnyal rendelkező állattulajdonosok kihajtására csak abban az esetben kaphatnak engedélyt, ha a mátal biztos által kiállított igazolvánnyal igazolják, miszerint juh-teleket kaptak, ellenkező esetben részükre hajtócédula ki nem adható.

A hajtócédulát váltók a kiváltás tényével magukra kötelezőnek vállalják a hajtócédula hátlapjára vezetett „Figyelmeztetés” c. szövegben megállapított feltételeket.

Legelőbér számos jószágkonként 20.— P, egy darab juh, vagy birka száznak 5 darab juh, vagy birka felel meg, tehát 1 darab juh, — vagy birka legelőbérre az 1943 ében 4.— P.

A számadó pásztorok és bojtárok saját jószágok után szintén kötelesek hajtócédulát váltani. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően engedélyezem, hogy

DEBRECZEN 7 OLDAL

1943. III. 11

a számadónak szolgálati lovat legelőbér fizetése nélkül legeltethessenek, kötelesek azonban a számadók a kihajtás után 48 órán belül a mátal biztosnál jelentkezni és egyidejűleg az általuk legeltetett juhok és birkák létszámát bejelenteni. A később bekövetkező változások esetén a változást követő 48 órán belül kell a változott létszámot bejelenteniük.

Felkérem a legeltetni szándékozó gazdaközönséget, hogy egyrészt torlódások és hiába való várakozások elkerülése végett másrészt a legeltetési szabályrendelet rendelkezésének biztosítása és a város anyagi érdekeinek a megóvása céljából az előírt szabályokat megtartani sziveskedjenek. — Debrecen, 1943 március 10-én. Polgármester.

MEGHÍVÓ

Bocskay vasöntőde motor- és gépgyár Rt. 18-ik évi rendes közgyűlést 1943 március 27-én, szombaton délután 3 órakor tartja meg a gyártelep irodájában, Debrecen, Szoboszlói út 4. szám alatt, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk azzal a figyelemmel, hogy az alapszabályok 10-ik paragrafusában értelmében a részvényeseknek nem járt részvényszavazatokkal együtt a gyártelep pénztáránál 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt letétbe helyezni tartoznak. Egyben szives tudomásukra hozzuk a részvényeseknek, hogy az alapszabályok 40 paragrafusában értelmében a felügyelő bizottság által megvizsgált és helyesnek talált mérleget az igazgatóság jelentésével együtt a közgyűlést megelőző 8 nappal a részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1942 évi üzletéről, valamint az 1942 évi mérleg megállapítása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése feletti határozat megállapítása és a lelépő igazgatóság és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 32 paragrafusában értelmében a lelépő igazgatóság és felügyelőbizottsági tagok helyett új igazgatósági és felügyelőbizottsági tagoknak megválasztása 3—3. évre való megbízatással.
4. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság

Tenyészkancavásárlás. Keresek magas áron azonnali átvételre, kizárólag feketelábú pejt teljesen hibátlan, 4—6 éves, köznépnagy, hasas kancák. Az írásbeli ajánlatokat kérem: Bekessy Jenő ny. min. tanácsos Debrecen, Csanak-utca 7. szám alá küldeni, esetleg telefonon (19-73) bemondani. Közvetítő kereskedő kizárva.

Debreceni takarmányárak. Lucerna 11.000. széna 7.60. búzaszalma 4.20. rozsszalma 4.20. árpaszalma 4.60. kukorépa 5.35. takarmányrépa 8.00—10.00.

SPORT

A DVSC ma délután kétkapus edzést tart a DVSC II. és a Debrecenben lakó más egyesületekben játszó játékosokból kombinált csapattal. A játékosok nagy bizakodással tekintenek az első bajnoki mérkőzés elé. Tudják, hogy a Kolozsvári MÁV otthonában harapós csapat, a DVSC egyszer játszott már Kolozsvárral vele, akkor is kikapott 2:0-ra, ennek ellenére bíznak a győzelemben. A csapat változatlanul az aknaszlatinaiak elleni összeállításban utazik Kolozsvárra. Tartalékként Serfőző megy a csapat.

Szöbel játéka tünt fel a vasárnapi DVSC II.—Nyilastelepi Törökvs mérkőzésen. Az Újpestről került fiatal játékos ügyesen mozog, nincs kizárva, hogy a DVSC NB-csapata is használja tudja. Csak melőbb le kell igazolni, nehogy más csapatok Marosvári és a többi játékos mintájára lecsapjanak rá és szemfülességükkel elvigyék.

Hölgyeim!

Az „Iren” szalon hihetetlen keves anyagból elegáns ruhákat és átalakításokat újavarazsai a legolcsóbb árban

Piac-utca 42. (Pannónia udvar.)

Berzi kibékült az Újpesttel és vasárnap a NAC ellen már valószínűleg játszik is

A miskolci Kovács II-öt le szerződtette a Ferencváros és vasárnap az Elektromos ellen játszik is a még mindig sérült Gyetvai helyén.

A DVSC az ötödik helyen áll Budapest birkozó bajnokságában szerzett pontok alapján, 7 pontjával. 1. VMTK 17 pont. 2. UTE 13 p. 3. BSZKRT 12 p. 4. MAC 8 ponttal. Vidékiek közül a DVSC szerzett a legtöbb pontot, Gedon és Tarányi szép eredményei révén.

Kovács Miklóst, a Nagyvárad AC-ból Budapestre került válogatott jobbcsékesétől szabadbá tette a játékos kérésére a Gamma. Ertesztésünk szerint a DVSC szurkolói körében mozgalom indult meg, hogy a játékos sze rezze meg a DVSC.

Komlóssynak, a Nyilastelepi főrekvés tehetséges jobbcsékes-jének megszerzésére előrehala dott tárgyalások folynak és remé ny van rá, hogy még a mai napon benyújtják a tehetséges fiatal játékos DVSC-be igazolási kérelmét.

Kettős amatőr bajnoki mérkő zés lesz Debrecenben vasárnap a rajtolt amatőr bajnokság első

fordulójában. A dohánygyári pa lyán 1 órai kezdettel a DMTE-Derecskei MOVE, 3 órai kezdettel pedig a D. Húsos-Nyiregyházi VSC mérkőzés kerül lejá tászásra. Az első debreceni amatőr labdarugó program szép, él vezetes mérkőzéseket ígér és bi zonyára nagyszámú közönség ke resi fel a dohánygyári sporttelep-et. A DVSC II. Nyiregyházi utazik, ahol a MOVE Szabolcs II-vel küzd a bajnoki pontokért, a DEAC Karcagon játszik a Karcag LE ellen. Püspökladány-ban PMÁV II.-B. Turul mérkő zés lesz. A bajnokjelölt D. Vil lanygyár szabadnapos.

Egy debreceni csapat, ahol néhány lelkes játékos és vezető mentette meg az egyesületet

A D. Húsos csapata, mely néhán évvel ezelőtt alakult meg Debrecenben, rövid idő alatt ki tűnő, hozzáértő vezető, elsősor ban Kiss János intőző és Sipos Ferenc edző irányítása mellett a terület egyik legértékesebb já tókerét képviselő együttese lett. Nagyszerű eredmények után azonban a múlt év őszén bi zonyos megtorpanás volt érez hető a csapatnál és már egy idő ben szó volt arról is, hogy a D. Húsos visszalép a bajnokságtól.

Hogy ez nem történt meg, az néhán lelkes játékos és vezető érdeme és ez a része a dolognak az, amely megérdemli, hogy nyil vánoosság elé hozzuk.

Ugyanis a D. Húsos néhány izzig-vérig sportember játékosá önként felajánlotta, hogy havi 5-10 pengőt adnak az egyesület támogatására. Ugyanezt tette pár áldozatkész, lelkes vezetőm bere az egyesületnek és sikerült megmenteni a csapatot, mely most legjobban úton van ahhoz, hogy visszafoglalja a bajnoki küzdelemben régi pozícióját. A helyzet ugyanis az, hogy a hentes szakosztály, mely a multban bizonyos mértékben segítette az egyesületet, mivel most minden fillérért a hadbavonultak család-jának megsegítésére fordítja, nem segívezi a D. Húsost átme neti időre. Az egyesület életké pességét és kitűnő szellemét dí cseri, hogy erre az időre maguk a játékosok és néhány vezető ember sietett a csapat segítségé re és példájuk nyomán bizonyos ra vehető, hogy a jövőben is akadnak, akik sportszeretből támogatására szívesen a D. Hú sosnak, az amatőr bajnokság egyik legrokonszenvesebb egye sületének.

Szombaton és vasárnap ren-

desi a MOTES: a budapesti Sportcsarnokban disztornáját. Erre a disztornára meghívta a Szövetség azokat a debreceni tor nászokat, akik a mai torna sportnak értékeit képviselik. Így a férfitornászok közül Tóth La jos, többszörös válogatott és olimpiikon, Mogyoróssy Győző szintén többszörös válogatott ka pott meghívást. A női tornászok közül pedig Galaczy Katalin, Kapussy Julia, Kiss Anna, Tóth Magda és Kovács Anna a DTE versenyzői kaptak meghívást. Ezek a meghívások is ékesen bi zonyítják azt a tényt, hogy a debreceni tornászok mindig ott van nak az ország legjobbjai között.

Vasárnap délelőtt játszott a piarista gimn. kosárlabdacsapa ta a kerületi döntőt a nagyvára di Szent László gimn. együttesé vel. A mérkőzést a nagyvárad i csapat nyerte meg 24:21 arány ban. A debreceni csapat már be is adta óvását a mérkőzésen el követett szabályellenes dolgok és a jegyzőkönyv meghamisítása miatt. A piaristák góljai közül Vargha 11, Hollós és Erhardt 4-4, Nyitrai pedig 2-öt dobott.

Játékoskivétel március hó 14-re. A felsőtiszai kerületben a vasárnap lejátszásra kerülő mér kőzésekre a következő játékosve zőket küldték ki: NB II. Ungvár: Rusj-Budapesti VSC Karsay. NB III. Szatmárnémeti: SzVSE-Csap SE Harsányi. Nagyba nya: NJSE-NPSC Bartha Zs. Aknaszlatina: ABTE-Nyiregyházi VSC Mann A. Nagyszőlős: NSE-Szatmári Török K. Bereszás: BFTC-Püspöklada nyi MAV Gorondi. Munkács: MLE-Királyházi MAV Rády. Amatőr I. o. (Debreceni csoport): Nyiregyháza: M. Szabolcs-Debreceni VSC II. Egressy. Püspökla dány: PMÁV II.-Bihari Turul Sorszegi. Karcag: K. Levente-Debreceni EAC Tasnádi. Debrecen: D. Húsos-Nyiregyházi VSC II. Körösi. Zágonyi-Kobzos I.) DMTE-Derecskei MOVE Sárosi. (Szabó K. Kobzos II.)

A Villanygyár ma kétkapus edzést tart a Vasutas csapatával délután 3 órai kezdettel a Stadionban. Minden villanygyári játékos megjelenését kérjük a bajnoki rajtra tekintettel. Gyülekezés a DTE-pályán.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487 6. 2.

LEVELEZÉS

VALTÓPÉNZ, 10 és 20 filléres tekercsekben a kiadóhivatal pénztárában kapható. 640 vv.

HÁZASSÁG

FIATALEMBER nő-szüne, hozzáillő nő, vagy leányt feleségül venne, némi feltétellel. Megbízható helyről közvetítőt is fogad. Cím a kiadóban. 1303

ALKALMAZÁST nyér férfi

KOMMENCIÓS gazdasági cselédet, egy-két nagy fiával, április 1-re felfogadok. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt, MÁV Kolónia 17. szám. 866 vv

ASZTALOS segédet állandó munkára fel veszek. Debreceni, Széchenyi u. 28. 1326

JÓMUNKÁS fodrász segéd felvétetik, Fehérvári, Széchenyi u. 57. 1328

FODRÁSZSEGÉD T és tanuló felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 1290

BORBÉLYSEGÉD azonnal beléphet kisé giteni, Méliusz-tér 9. sz., Jerr, vörös templomnál 1319

KIFUTÓ fiút, vagy leányt azonnalra keres Schön Sándor, Alföldi palota. 1317

MEGBÍZHATÓ bejáró nő felvétetik, Boldogfal va u. 22. 1316

MŰSZERÉSZ segédet s tanuló állandóra fel veszek. szerszámgépeket veszek, Király, Hunyadi utca. 484

SZOBAINAS, rondos, megbízható felvétetik, Szent Anna u. 7. 488

FODRÁSZ segédet állandóra, vagy kiségités re felveszek, Budai E. u. 44. sz. 1299

ELSŐRANGU angol női szabást, gyakorlat tal bírót keres, több év tizedes nagy kiterjedésű vevőkörű nőiszabó ság. Ajánlatot „Társu lás lehetséges” a kiadó ban. Szalon átvétele is megvalósítható. 829

ALKALMAZÁST nyér nő

JÓMUNKÁS hölgy-fodrász kisaszony 15-re felvétetik, havi 120 P fizetéssel, Szönyi fodrász utca, Sámsoni út 48. 1210

ELÁRUSÍTÓ kisas zonyt, fényképező segé det és tanuló azonnal fel veszek Aszmann fotóüzlet, 180 4. 30.

VARODÁBA segéd- és tanuló lányt fel veszek, Piac u. 46. 474

FEHÉRNEMŰ varrás ban gyakorlott segéd lányt fel veszek, Rákóczi huszonhárom. 479

TRAFIKBA komoly leány fel veszek, püspöki palotai trafik. 1325

VARODÁBA segéd és tanuló lányt felvétetik, Kossuth u. 42. 1324

VARRÓLÁNYOKAT angol munkához és egy kifutót fel veszek, Molnár, Szent Anna u. 8. 1301

ÜZLETI dolgokban jár tas, jó családból kifutó leányt fűszer üzletbe fel veszek, Cegléd u. 6. sz. 1314

Üjság-kézbesítő a Monosorpai-út és Wolofka-csopra fel vesz a „DEBRECEN” kiadóhivatala Jelentkezés d. u. 4-6-ig

GYAKORLOTT segéd lányt fel veszek, női divat szalon, Piac 49. I. e. 480

BONTÓ lányokat fel veszek, Abocki András, Baranyi u. 12. 1313

FEHÉRNEMŰ üzem raktári és mértékutáni munkához varró nőket géphimzónókat, továbbá tanuló fel vesz Harsányiné, Piac u. 61. sz., félemelet. 486

TAKARITOLÁNY, vagy idősebb férfi, eset leg félnapra is gyógy szertárba, március 15-re felvétetik. Jelentkezni Csapó u. 22. gyógyszer tár. 1260

TAKARITÁSHOZ bejárót azonnal fel veszek. Jelentkezés Ajtó u. 11. sz. alatt. 1297

ALKALMAZÁST keres nő

ÜGYES úrilány bármilyen jövedelmező házi ipari munkát vállal. Cím a kiadóban. 1256

GYERMEK gondozást, vagy öreg gondozást el vállalna egy közöskorú asszony. Megkeresést „Gyermekszertető” jeli gére. 1286

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

FŐZÉSBEN jártas há zvezetőnőt keresek. Nyir egyháza, szanatórium. 1179

EGY bejáró takarító nő felvétetik azonnalra. Hadházi u. 9. 1324

EGY bejárónő azonnal felvétetik, Rákóczi u. 9. étközde. 481

ÖTVEN pengőért re re li takarítás. Parkett. Szi pál műterem. Piac u. 44. 489

AJÁNLAT

KERÉKPARI varró gépet, gramofont, szak szerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

HASZNALT autótól modernre átcserelem. Alakítást, javítást olcsón vállalok. Kossuth u. 2. 1505 3. 16

LENKIÖPI seiyem kiöpi csipkeszövet anyagok a grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

KIEGETT zseblámpa elemet, anódot, száraz elemet törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök, Kossuth u. 13. 911 4. 30

SZAPPANNAK vaio zsír, szappanra becserélt Pál János szappanmester. Kőtői u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖ alak kapható debreceni műkögyár tég. agyárában. Kische gyevi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér, Biró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

HASZNALT órákat ve zsek, javított eladok. Schiffmann Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3

UNGVÁRY József eg lédi faiskolájából gyű mölcsfák érkeztek. Magas tőrszerű pöszmété nagy választékban. Ga rany u. 5. 492 4. 2.

Antia

es stibátorok utógarantúrák vétele és eladása. Zalog tárgykért, disztar tókért, régiességért, autókért, motorkocsikért, varrógépekért, rogepekért, stü egytöböt ízet, ingóságokért, ref. püspöki palota. telefon 37-99.

LEGOLCSOBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz keimfestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HONVEDEKNEK extraruhára posztó ér kezett. Ruháját gyors san elkészitem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

CIÁNOZ vizsgálat, zsi ziktelentít felelősség gél Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres templomnál. 606 11 4.

HASZNALT varró gépet, rádiót vesz, elad. cserél, Léway, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

ERTEKES kecsingyert toledóval is gyorsan ké zímunkázunk. Hozott anyagait külön bebiz tosítottuk „Favorit” ban. Csapó 24. Weisz Sámuel ná vállalja. 1560

KERESLET TORI aranyat, ezüstöt, drágakövet veszek, ék szerkesztést vállalok - Pollák Endre, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

TÖRT ARANYAT, ezü stöt, briliánsat, magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

ARANYAT ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árban veszek, Franki, Piac u. 73. 1709 3. 15

VARRÓGÉPET, kerék párt, segédmotort, vas esztergapatot, maró gépet, menetfűrészkész letet, hengercsiszoló gé pet veszek. Király, Hu nyadi u. 2. 485

KERESKEK kocsmát la kással, nem jogfolyto nost. Ajánlatot „Koc s ma” jellegre a kiadóba. 1307

ÉLELMISZER, ITAL SZAMOSMENTI faj talma kapható. Kéky, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30

163 LITER jó bor eladó. Nyil u. 119. 1294

TÁRS SZABÓ iparral rendel kezem. Társat keresek helyiséggel. „Elsőrendű szakember” jellegre. 1306

PÉNZ BIZTOS hozamú üzletet 2000 pengő kölcsönt ke reszek, 8000 P árufede zettel. „Magas kamat” jellegre. 1309

PÉNZ kölcsönt 600-2000-ig keresek. Cím a kiadóban. 1302

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettség gél vállalok. Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

RÁDIO javítás évtize des gyakorlattal Szabó műszerész, Csapo u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

RÁDIÓ javítás évtize des gyakorlattal Szabó műszerész, Csapo u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

RÁDIÓ javít, elad, vil lanytszerel Fülöp, Csapo u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12, 481

NINCSEN fenyés kira katunk, minden bútort olcsón adunk. Piac u. 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31

CSODASZEP naiók, s ebédők kombinált szo oák, konyhák, rekame noszó zongora eladó Kossuth u. 51. bútor rak tar. 1505 3. 16

HÁLOSZOBÁK ebéd iők, kombinált szobák, konyhaberendezések. Sa lamon bútorüzletében - Jónindás elnyős árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

NAGYON szép úri ebéd lő vitrinrel eladó. Cím: Csépes Erzsébet, Fűzes gyarmat, Macskás pus zta. 1287

FIGYELEM! Saját ké szítményű modern konyhaberendezés olcs ó árban kaphatók. Arany János u. 1. udvar ban. 1161

ÁTADÓ ÜZLET, VÉNDÉGLŐ JÓMENEDELŰ fűszer üzlet, árúval, berendezé sel, lakással átadó. Mes ser u. 42. sz. 642 3. 16

RAKTÁR helyiséget a központban, azonnalra keresek. Kontsek László Kossuth u. 15. 1188

LAKÁSCSERE KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komfort tal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellá tott kerti lakószomszék el cserélném ugyancsak kerti három, vagy negy szobás, komfortos lakás sal. Cím a kiadóban. 1462 vv

PÉTERFIA elején régi bérés kétszobás, össz komfortos lakószomszék el cserélném magános kis kerti lakással. Cím a ki adóban. 1315

ELCSERELEM utcai kétszobás lakószomszék Deák Ferenc utca környé kén 1 szobással, Boldog falva u. 17. 487

LAKÁST KERES

EGY nő lakótársat ke reszek, Kigyó u. 27. 1293

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBÉJÁRATU szoba, két személyre ki adó azonnal Rothermere u. 21. 1292

KÜLÖNBÉJÁRATU előszobás utcai bútoro zott szoba, két személy nek kiadó. Hatvan u. 31 keresztépület. 1311

HASZNALT RUHA - CIPŐ HASZNALT női tavaszi kabát, kosztium, ruhák, férfi ruha, cipők eladók. Rákóczi u. 58. hátsó la kás. 1318

ELADÓ gyapjú női ta vaszi kabát, Bercsényi u. 17. sz. 1305

INCÓSÁG ELADÁS ELADÓ ebédőlkredenc, ebédőasztal székekkel s za longarnitúra, könyv áll vány, összeszkós vas mentes úrvilla, Belvá rosban II. emeletes bér ház. Városban kétlaká s, adómentes, emeletes úriház, Városban két lakásos, beköltözhető 23 ezerért. Eladó főiek Hajdúban falutól 2 kilo méterre 26 kat hold ta nyús feketeföld 42 ezer ért. Vágóhídnál 2000 öl területtel hízlada. Szová ton 10 kat hold prima föld. Megbízott Samu Já nos OFB engedélyes, - Deák Ferenc u. 7. 482

ELADÓ ingatlanok. Há zak. Fő utcán emeletes, többlakásos szép úriház, egyetennél 4 szobás adó mentes úrvilla, Belvá rosban II. emeletes bér ház. Városban kétlaká s, adómentes, emeletes úriház, Városban két lakásos, beköltözhető 23 ezerért. Eladó főiek Hajdúban falutól 2 kilo méterre 26 kat hold ta nyús feketeföld 42 ezer ért. Vágóhídnál 2000 öl területtel hízlada. Szová ton 10 kat hold prima föld. Megbízott Samu Já nos OFB engedélyes, - Deák Ferenc u. 7. 482

ELADÓ HÁZ WESSELENYI u. 117 ház eladó. Pécsi és Pap ügyvédeké, Iparkama ra. 699

ELADÓ Sámsoni-út 48 b ház telekkel, érdeklődni: Kossuth u. 36. Nagy Lajosnál. 761

ELADÓ ház, Homok u. 54. sz. vagy telki. Ér tekezni lehet: Belsőút 317. Kovács Péternél. 1291

ELADÓ Lorántffy ut cán egy ház felcseré sze. Érdeklődni: Bercsényi u. 17. sz. 1304

ELADÓ ALLATOK TÖRZSKÖNYVEZETT angora nyulak, kettec cel együtt olcsó áron eladók. Méliusz-tér 7. negyedik ajtó. 1321

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTÓLDI KÖNYV- ÉS LAKPÁLI R. T. Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KAROLY